Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראָשען

היינט 8 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 248 | Łódź, Poniedziałek, 29 Października 1934 r. | צוועלפטער יאָהרגאַנג | לאָדז, מאָנטאַג, כ׳ מרחשון תרצ״ה | № 248

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פעטריקאָווער 21, טעל. 224-71

שלום=אפמאך צווישען ציוניסטען און רעוויזיאָניסטען איז שויז אונטערגעשריבען געוואָרען אין לאָנדאָן

לאָנדאָן, 28. (יט״א טעלעגראַפיש).

אין רעזולטאַט פון די פערהאַנדלונגען צווישען דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע און די רעוויזיאָניסטען איז אונטערגעשריבען געוואָרען אַ שלום־אָפמאַך. דעם אָפמאַך האָבען אונטערגעשריבען בן גוריון אַ. ג. פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע און זשאַבאָטינסקי פון די רעוויזיאָניסטען.

דער אונטערגעשריבענער דאָקומענט שליסט אויס טעראָר און געוואַלד־טאַט, זילערט פרידען אין דער פּאַרטיי־אַרבייט, עס טאָרען נישט אָנגעווענדעט ווערען קיין קאַמפּס־מיטלען, וואָס זענען נישט קולטורעל און נישט עטיש. די אָנהענגער פון די צדדים טאָרען מעהר נישט פיהרען קיין העצע צו טעראָר־מעשים, אַזעלכע מעשים טאָרען אויך נישט באַרעכטיגט ווערען.

פאַר עובר זיין אויף די פּונקטען פון אָפמאַך, זענען פאָרגעזעהען פערשידענע סאַנקציעס, ווי: געלד־שטראָף, אויסשליסען פון דער פּאַרטיי אויף אַ געוויסע צייט ביז אינגאַנצען אויסגעשלאָסען צו ווערען. צו דעם צוועק וועלען אָרגאַניזירט ווערען ספּעציעלע געריכטען, אַזעלכע געריכטען וועלען שוין געשאַפען ווערען אין ארץ־ישראל און אין פּוילען.

דער פאַקט פון אונטערשרייבען דעם אָפמאַך האָט אין די ציוניסטישע קרייזען געמאַכט אַ גוטען איינדרוק, אין די נאָהענסטע טעג זענען צו הערען האַרטען וויכטיגע שריט אין דער ציוניסטישער באַוועגונג.

ראָזענבערג האָט דאָך אַ חלק אין דער מאַרסיילער טראַגעדיע

פּאַריז, 28 (ספּ. טעל.)

דער פּאַריזער „עקסצעלסיאָר" דערוויזט ווידער גענוי, אַז עס איז געווען אַ קאָנטאַקט צווישען אַלפרעד ראָזענבערג'ן, אַלס לייטער פון דער נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישער אויסערן־פּאָליטיק, מיט די כאָרוואַטישע טעראָריסטען, וואָס האָבען אַדורכגעפיהרט דעם בלוטיגען אַטענטאַט אין מאַרסייל.

אַ פעלשער פון פּעסער
האָט געוואָרענט פאַר'ן מאַרסיילער אַטענטאַט

ווין, 28 (ספּ. טעל.)

נישט לאַנג צוריק איז אין זאַלצבורג אַרעסטירט געוואָרען אַן אינטערנאַציאָנאַלער פּאַספּאָרטען פעלשער, אַ געוויסער סטאַקלאַס, וועלכער האָט נאָר אַ טאָג פריהער פאַר דיין אַרעסט אויסגעדריקט זיין פערלאַנג צו זעהן זיך מיט'ן דיפּלאָמאַטישען פערשטעהער פון יוגאָסלאַוויען אין וויען אָדער מיט'ן יוגאָסלאַווישען קאָנסול אין זאַלצבורג, דערקלערענדיג אויפ'ן פערהער אין דער פּאָליציי, דעם 9 ד. ח. אַז ער ווייסט וועגען דעם, דאָס דעם קעניג אַלעקסאַנדער וואַרט־דער טויט אין מאַרסייל.

מען האָט דאַן נישט געלייגט קיין אַכט אויף סטאַקלאַס'עס דערקלעהרונגען, מיינענדיג, אַז ער וויל אַזוי אַרום אָפּווענדען די אויפמערקזאַמקייט פון זיינע פּעסער־שווינדלערייען.

עהערנטכטען איז סטאַקלאַס, אויפ'ן וואונש פון דער יוגאָסלאַווישער מאַכט אויף דער עסטרייכישער גרעניץ איבערגעגעבען געוואָרען אין די הענד פון דער יוגאָסלאַווישער גרעניץ־וואַך.

געאָרגיעוו האָט נישט געוואָלט ערמאָרדען באַרטו'ן

מאַרסייל, 28 (ספּ. טעל.)

דער גען. זשאָרזש, וועלכער איז שווער פערוואונדעט געוואָרען בעת'ן אַטענטאַט אין מאַרסייל, האָט דערקלערט פאַר'ן אויספאָרשונגס־ריכטער, דאָס ער האָט דעם איינדרוק, אַז געאָרגיעוו, דער מערדער פונם קעניג אַלעקסאַנדער, האָט נישט געהאַט בדעה צו דערמאָרדען באַרטו'ן. באַרטו איז פערוואונדעט געוואָרען אין דעם מאָמענט, ווען ער האָט זיך בעמיהט צו שיצען דעם קעניג.

פון 1 נאָוועמבער איז ווערט ביליגער קויהלען

וואַרשא, 28 (טעלעפאָניש)

מיטן 1 נאָוועמבער ווערט דער פּרייז פון קויהלען ביליגער.

לויט אַ בעשלוס פון קאָמוניקאַציע־מיניסטעריום ווערט אויך ביליגער דער איבערפיהר פון די קויהלען.

פייערליכע אויפנאַהמע פאַר'ן הויך=קאָמיסאַר וואַיקאָפּ

לאָנדאָן, 28 (יט״א טעלעגראַפיש)

אין ענגלאַ־פּאַלעסטיין־קלוב איז פאָרגעקומען אַ פייערליכע אויפנאַהמע פאַר'ן הויך־קאָמיסאַר וואַיקאָפּ, בעת וועלכער ס'זענען אַרומגערעדט געוואָרען זעהר וויכטיגע פראַגען.

אַרום די בעדויערנסווערטע צוזאַמענשטויסען
צווישען הסתדרות=מיטגלידער און רעוויזיאָניסטען אין חיפה

ירושלים, (יט״א). אין צוזאַמענהאַנג מיט די בלוטיגע געשעהענישען וואָס האָבען זיך אָפּגעשפּילט דעם 18־טען אָקטאָבער אין חיפה, בעת דעם צוזאַמענשטויס ווען עס איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען אַ ציוניסטישער מיטינג אויפן הדר־הכרמל ווערען מיטגעטיילט פאָלגענדע פּרטים:

די געשעהענישען זענען געווען אַ קולמינאַציאָנס פּונקט פון די שוין זייט אַ לענגערע צייט אויסגערסט געשפּאַנטע בעציהונגען צווישען רעוויזיאָניסטען און הסתדרות־מיטגלידער, חיפה ווערט בעטראַכט פאַר איינעם פון די וויכטיגסטע שטיצפּונקטען פון דער „הסתדרות" אין לאַנד, און די רעוויזיאָניסטען בעמיהען זיך צו בעשעפטיגען אויף דעם היפה׳ער אַרבייטס־מאַרק. די רעוויזיאָניסטישע אַרבייטער האָבען געקומען בעשעפטיגונג ביי בויען אַ הויז פון אַ געוויסען דוד שמואל דאַוויד, ביים בויען דעם בנין זענען געווען בעשעפטיגט אויך אַראַבישע און איטאַליענישע אַרבייטער. די רעוויזיאָניסטישע אַרבייטער זענען אויפגעפאָדערט געוואָרען אָפּצושטעלען די אַרבייט ביז דער ענין וועט ערלעדיגט ווערען, די רעוויזיאָניסטען האָבען זיך אָבער ענטזאָגט צו פערהאַנדלען מיט דער ספּעציעלער קאָמיסיע, וואָס איז פאַר דעם צוועק געשאַפען געוואָרען דורכן קהלה־ראַט. די קאָמיסיע האָט געוואָרענט אַז דאָס בעדייט אַן אונטערגראָבונג פון די פּרינציפּען פון יודישער אַרבייט.

דער איטאַליענישער אונטערנעהמער האָט געשטעהט, אַז לויט די איבסטרוקציעס וועלכע ער האָט בעקומען פון הויכע שטעלען, מוז ער בעשעפטיגען פאַשיסטישע אַרבייטער ביים בויען אַן איטאַליעניש־פאַשיסטישען בנין.

גלייך נאָך די געשעהענישען האָבען פאָרשטעהער פון די רעוויזיאָניסטען אינטערווענירט ביים שטעלפערטרעטער פון הויך־קאָמיסאַר, פאָדערענדיג שטרענגע מיטלען, וועלכע זאָלען מאַכען אַ סוף צו דעם דאָזיגען מצב העניינים.

אין אַן ערקלערונג פון רעוויזיאָניסטישען צ.ק. און פון בית״ר ווערט געפאָדערט אַז די רעגירונג זאָל בעשטימען אַ ספּעציעלע אויספאָרשונגס־קאָמיסיע, כדי צו אונטערזוכען די לאַגע אין חיפה און בעשטראָפען די, וועלכע טראָגען די פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר די בלוטיגע געשעהענישען.

ווי בעקאַנט זענען די געשעהענישען אויפן הדר־הכרמל פערורטיילט געוואָרען דורך דער יודישער אַגענץ פאַר א״י, ווי אויך דורך דער מפא״י און דער גאַנצער יודישער עפענטליכקייט.

מכוח פּויליש=אונגאַרישען קולטור־אָפּמאַך

בודאַפּעשט, 28 (ספּ. טעל.)

„בודאַפּעשטי היוּלאַפּ" פערעפענטליכט אַן אינטערוויאו מיטן פּוילישען בילדונגס־מיניסטער, ה׳ וואַצלאַוו יענדזשעיעוויטש.

דער פּויליש־אונגאַרישער קולטור־אָפּמאַך — האָט דערקלעהרט דער מיניסטער — וועט בלי ספק ווירקען פּאָזיטיוו אויף דער דערנעהנטערונג פון ביידע פעלקער.

דער מחבר פונם אינטערוויאו גיט צו צום סוף, אַז אויפן יסוד פון די געשפּרעכען, וואָס זענען פאָרגעקומען אין וואַרשא, דאַרף מען זיך ריכטען, אַז גאָר בקרוב וועלען דערשיינען פיל איבערזעצונגען פון אונגאַרישער ליטעראַטור אויף פּויליש, און — פערקעהרט.

נאָך דעם בלוט=מבול אין שפּאַניען
ערשט איצט הויבען אָן אָנצוקומען גענויערע ידיעות

באַרצעלאָנאַ, 28. (ספּ. טעל.)

די אַלע רעפּרעסיע־פעראָרדנונגען אין קאַטאַלאָניען האָבען אַ צייטווייליגען כאַראַקטער אין שייכות מיט דעם אויסנאַהמס־צושטאַנד.

דערווייל ווערען אַדורכגעפיהרט ווייטערדיגע אַרעסטען ובתוכם איז אויך אַרעסטירט געוואָרען די פערוואַלטונג פון דער יוגענד־געזעלשאַפט „פּאַלעסטראַ" וואָס בעשטייט פון דער יוגענדליכער עליטע אין באַרצעלאָנאַ.

פּאַריז, 28. (ספּ. טעל.). „האַוואַס" איז מודיע פון מאַדריד:

דער מיניסטער פאַר עפענטליכע אַרבייטען, וועלכער האָט זיך צוריקגעקעהרט אין דער הויפּטשטאָט, נאָך זיין בסיעה אין דער פּראָווינץ אַסטוריען האָט געגעבען אַן אינטערוויאו די פּרעסע־פאַרשטייער, אין וועלכער ער האָט אגב בעשטעטיגט, אַז אויפ'ן שטח פון דער גאַנצער פּראָווינץ זענען בעת די קאַמפען מיט די רעוואָלוציאָנערען אַדורכגעפיהרט געוואָרען פיל אכזריות.

בעת די קאַמפען האָט מען די טויטע קערפּערס פון די דערהרגעטע און געשטאָרבענע קבר געווען אין די הויפען פון הייזער, אָדער אין גריבער, חייל צוליב דער שיסעריי האָט די ציווילע בעפעלקערונג נישט געקענט פערלאָזען זייערע הייזער.

די רעוואָלוציאָנערען האָבען אין אָוועראָ איינגענומען אַן אַמוניציע פאַבריק, פון וועלכער זיי האָבען אַוועקגענומען 12 האַרמאַטען.

דער מיניסטער האָט ווייטער בעשטעטיגט אַז אין די בערג וואַנדלען נאָך אַרום בעזונדערע רעוואָלוציאָנערען־גרופּען וועלכע אַטאַקירען היבטערווייליגע די רעגירונגס־אָפּטיילונגען.

נעכטען זענען בשעת אַזאַ צוזאַמענשטויס אומגעקומען 27 אויפשטענדיגע.

פּאַריז, 28. (ספּ. טעל.) ערשט איצט, נאָך דער בעזייטיגונג פון דער טעלעפאָנישער קאָמוניקאַציע מיט שפּאַניען, קומען אָן די וויכטיגע ידיעות וועגען דער רעוואָלוציע אין אַסטוריען. די פראַנצויזישע פּרעסע איז איבערפול מיט די שילדערונגען פון די שלאַכטען. די בערג־אַרבייטער פון אַסטוריען האָבען געשטעלט אַ פערביסענעם ווידערשטאַנד, זיך בעגרענצט מיט שיס־געווער און דינאַמיט.

דער גענעראַל לאָפּעז אָכאָאַ דערציילט ביי וואָס פאַר אַ בעדינגונגען ער האָט געצוואונגען צו איבערגעבען זיך אַ גרויסע גרופּע רעוואָלוציאָנערען. דער אָנפיהרער פון דער דאָזיגער גרופּע, אַ געוויסער בעלאַרמינאָ טאָמאַס האָט דערקלערט דורך די טעלעפאָן, דאָס ער איז גרייט צו צווינגען אַז זיינע חברים זאָלען זיך אונטערגעבען בתנאי — אויב ער וועט וויסען די בעדינגונגען פונ'ם גענעראַל. דאַן האָט דער גענעראַל אַרויסגעשטעלט די פאָדערונג, אַז איהם אין די הענד זאָל אַוועקגעגעבען ווערען אַ פערטיידלק פון די מיטגלידער פונ'ם רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, אַז דאָס געווער זאָל אַוועקגעלייגט ווערען און די מיליטער־אָפּטיילונגען זאָלען נישט אַטאַקירט ווערען אין דעם מאָמענט, ווען זיי וועלען פערנעהמען דעם שטח, וואָס עס איז בעזעצט געוואָרען פון די רעוואָלוציאָנערען. אַיין שאָס אַפילו וואָלט בעטראַכט געוואָרען ווי אַז דער אָפּמאַך איז נישט גילטיג. בעלאַרמינאָ טאָמאַס איז איינגעגאַנגען אויף די דאָזיגע פאָדערונגען אָבער ער האָט געפאָדערט אַז בראש פונ'ם אָקופּאַציע־מיליטער זאָלען זיך נישט געפינען קיין מאַראָקאַנער שיסער. די דאָזיגע בעדינגונגען זענען גאַראַנטירט געוואָרען דורך אַ געגענזייטיגען ערענוואָרט, ובזה האופן — האָט דער גענעראַל דערקלערט — איז געלונגען צו אָפּראַטעווען דאָס לעבען פון פיל אומשולדיגע פערזאָנען און זעלנער. דער אָנפיהרער פון די רעוואָלוציאָנערען טאָמאַס האָט דערביי דערקלערט, אַז צו דער קאַפּיטולאַציע צווינגט די רעוואָלוציאָנערען די אויסשעפּונג פון אַמוניציע־זאַפּאַסען.

נאָך לאַנגע שווערע ליידען איז נעכטען געשטאָרבען אונזער הייסגעליבטע מוטער, שוויגער־מוטער, גראָסמוטער און טאַנטע

ב״ע

פּערל טאָפּאָלאָוויטש

איז עלטער פון 75 יאָהר.

די לויה קומט פאָר היינט, מאָנטאָג, 12 אַ זייגער ביי טאָג פון טרויער־הויז גלובנא 33, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפגעטרויערנדע פאַמיליע

נאָך לאַנגע שווערע ליידען איז געשטאָרבען אין עלטער פון 63 יאָהר מיין ליבער מאַן, אונזער ליבער ברודער נ״ע

אלחנן מענדל ב״ר שלמה לייב ז״ל

בענדער

די לויה קומט פאָר היינט, מאָנטאָג, כ׳ מרחשון, 12 אַ זייגער ביי טאָג פון ראַדעגאָשטער שפּיטאָל וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער די טיפגעטרויערנדע פאַמיליע

נאך דער שטורמישער דיסקוסיע
זיך פערענדיגט דער קאנגרעס פון ראדיקאלן אין נאנט

פ א ר י ז, 28 (ספ. טעל).

פון נאנט מעלדעט מען:

דער קולמינאציע-פונקט פון די בעראטונגען אויפ'ן קאנגרעס פון די ראדיקאלען איז געווען די נעכטיגע דיסקוסיע און דאס אננעהמען פון דער רעזאלוציע מכוח דער אינערן=פאליטיק און דער קאנסטיטוציע-רעפארם.

דער בעשלוס פונ'ם קאנגרעס ווערט לעבעהאפט קאמענטירט דורך די פאליטישע קרייזען, וועלכע האלטען, אז זי וועט ווירקען אויפ'ן גורל פון דעם פרעמיער דומערג'ס פראיעקט מכוח'ן רעווידירען די קאנסטיטוציע.

לויט דער מיינונג פון דער פרעסע, וועט דער בעשלוס פונ'ם קאנגרעס געבען א מעגליכקייט די ראדיקאלע מיניסטארען אויף אדורכצופיהרען פערטראקטאציעס מיט דומערג'ן בנוגע דער לעצטער רעדאקציע פון דעם פראיעקט צו רעפארמירען די מלוכה=ארדענונג, וועלכע זאל, געבענדין א סטיטספאקציע די כוונות פונ'ם פרעמיער, גלייכצייטיג אין אכט נעהמען די דעזידעראטען פון אלע פאליטישע פארטייען, וואס האבען אויף זיך גענומען די אחריות פאר דעם בשותפות'דיגען רעגירען בעת די אומגליקליכע פעברואר-געשעהענישען.

אין דער פרעסע האט זיך אויך געוויזען א קלאנג, אז אין שייכות מיט דעם בעשלוס פון קאנגרעס אין נאנט, האט פרעמיער דומערג בעשלאסען צו ענדערן די טאקטיק און ארויסטרעטען אין פארלאמענט מיט א פראיעקט צו רעווידירען די קאנסטיטוציע ערשט נאך דעם, ווי דער פארלאמענט וועט בעשטעטיגען דעם בודזשעט אויפ'ן יאהר 1935.

פ א ר י ז, 28 (ספ. טעל.)

נאך דער שטורמישער פאלישער דיסקוסיע, איז היינט אנגעקומען אנ'אפשפאנונג און א בערוהיגונג. די ארבייטען פונ'ם קאנגרעס האבען זיך פערענדיגט אין דער אטמאספער פון פולשטענדיגער הארמאניע.

דער וויכטיגסטער היינטיגער בעשלוס איז געווען — דאס אנפערטרויען דעם פרעזעס פון דער פארטיי, העריא ן. די רעכט פון דעציזיע בנוגע די בעדינגונגען אין וועלכע עס קאן אויף ווייטער דערהאלטען ווערען דאס פאליטישע גלייכגעוויכט, און די רעכט פון דעציזיע בנוגע דער אויפלייזונג פונ'ם פארלאמענט.

פון די אנדערע בעשלוסען איז ווערט דער־מאנט צו ווערען די רעזאלוציע, לויט וועלכער עס ווערט געפאדערט צו שיצען די פראנצויזישע ארבייטער געגען דער אינוואזיע פון פרעמדע ארבייטער.

לסוף פון די בעראטונגען איז אנגענומען געווארען אנ'אויפרוף צו די רעפובליקאנישע מאסען, וואס שטעלט מיט זיך פאר א דעקלאראציע פון דער פארטיי.

אנ'עבירה געגעז א בפירוש'ען פסוק פון נאצישען פארטיי-פראגראם...

בערלין, (יט"א) די דארטמונדער „וועסטפאלישע לאנדעסצייטונג" דערמאהנט די צייטונגען, וואס בעהמען אן אנאנסען פון יודישע פירמעס, אז דערמיט זענען זיי עובר אויפ'ן פונקט 23 פון נאציאנאל-סאציאליסטישען פארטיי - פראגראם, לויט וועלכען עס זענען פערבאטען בלעטער, וואס זענען געגען דעם אלגעמיינעם וואויל. אננעהמענדיג יודישע אנאנסען, שרייבט די „וועסטפאלישע לאנדעס-צייטונג", דריקען דערמיט אויס די דאזיגע צייטונגען זייער איינשטימיגקייט מיט „די יודישע גרויל - ליגנער".

דער דראנג איבער'ן קאפ
זאל זי מאכען פאר זיין איינציגע הארצענס=געליבטע

(2) אין דארף זאגאי-שקארלאטאווי, קוילער פאוויאט, האט עהערנעכטען פאסירט אזא טרויעריגע געשיכטע:

אין דעם דאזיגען דארף ארבייט איינער א יונגער פאראבעק, — איז ער א שיינער שייגעץ, און אין איהם ליבען זיך צוויי פויערטעס מיטאמאל: די 43-יאהריגע יאנינא וואריגסקא און די 38-יעהריגע יוזעפא אקאצא.

כידוע איז דער מיך ליבע און די דאזיגע יאהרען א זעהר געפעהרליכער ענין, איז ממילא דאס „שלשלת" געווארען געפעהרליך ביז —

ביז עהערנעכטען בייטאכט איז די אקאצא געקומען צו דער ווארינסקא און מיט א דראנג זי דערהרגעט אויף טויט....

די מערדערין איז ארעסטירט.

ראטעוועט אייער געזונד
קראנקע אויף רופטורען (ברוך-קראנקהייטען)
ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-גומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע העלפן ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציעם פון אלע מינים ברוך-קראנקהייטען (רופטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספעציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע בויך-באנדאזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) ארטאפעדישע הייל-גארסעטן אויף ביינער-שווינדזוכט און אלע אנדערע פעהלערן ארטאפעדישע הייל-אפאראטען אויף פלאטפוס.
ספעציעלע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען, אויף זשילאסעס.
- גומי-זאקן לויט מאס. קינסטליכע הענד און פיס
ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל=ארטאפעדיע
Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אוים לעמבערג
לאדז, פיראמאוויטשא 9 (אלגינסקא)
(פראנט פארטער), טעל. 09=177 נאהנט פון לאדזער פאבריקס-באהנהויף
בעמערקונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איזאונבעדינגט נויטיג. צאהלרייכע דאנקזאגונגען און דאנק-בריף.
(אין זגערזש אויף טלאמאצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

דירעקטע שיפס-קאמוניקאציע נארוועגיען—ארץ=ישראל

אסלא (יט"א) צוליב דער בעדייטענדער פערשפעטיגונג אין טראנספארט פון יפו-אראנזשען קיין נארוועגיען וועט איינגעפיהרט ווערען א דירעקטע פראכט-פערבינדונג צווישען נארוועגיען און א"י. דאס ערשטע שיף פון דער ביינע ליניע וועט קיין חיפה אנקומען וואהרשיינליך סוף היי-יאהר.

קלאנג=קינא
„MIRAŻ"
11 ליסטאפאד (קאנסטאנט.) 16
היינט צום לעצטען מאל!
רעוואלאציאנס - ארציפילם, אויסגעפיהרט מיט דער הילף פון בעקאנטע פאליציי-אגענטען, אונטער'ן נאמען:
די טענצערינס פון בוענאס=איירעס
(הענדלער מיט לעבעדיגער סחורה)
אין דער הויפט-ראלע:
Dita Parlo
אויסער'ן פראגראם:
קלאנג-צוגאבע פון Paramount און „PAT"
דער נאהענסטער פראגראם:
קינג=קאנג'ס זוהן.
פרייזן: 54 גר. 85 גר. און 1.09 זל.

קלאנג-קינא
„CAPITOL"
16 זאוואדזקא 16
אנהייב פון די סעאנסען:
3,30 6,30 און 9,30 אווענד

היינט און פאלג. טעג! פון אונשטערבליכען פילם-מייסטערווערק, לויט דער בעריהמטער ערצעהלונג פון VICTOR HUGO א. נ.
„דער גבור אין קייטען"
אונגעוועהנליכער ארטיסטישער יום-טוב!
גרויסער 3-שעהדיגער פראגראם!
2 סעריעס מיט אמאל: „גאלערניק ז" און „פאריז איז פלאמען"
– אין די הויפט-ראלען: – HARRY BAUER דער אונפערגלייכליכער שעפער פון פילם — „דוד גאלדער"
ווי אויך Odette Florelle, Joselina Gael, Charles Vanell

פאר גאלד, בריליאנטן, ביזשוטעריע און לאמבארד-קוויטעס צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

Dr Wajnberg
ספעצ. פון לונגע, הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–5, 8–9 אוו.

Dr. L. FALK
ספעצ. ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען
Nawrot 7, tel. 128-07.
עמפפאנגט פון 10–12 און פון 5–7 נ"מ

Dr. Szymon Grinberg
פילסודסקיעגא 55,
טעל. 58=168.
נעמט אן פון 12–1 און פון 5–7 אוו.

בענטשולדיגונג.

מיר אונטערשרייבענע בעטען ענטשולדיגונג ביי דעם פארשטעהער פון דער קאנסטאנטינער סעקציע בעם צענטער. ראד-פערקעהר-פעראיין אין לאדז. פילסודסקיעגא 43 הבר אפרים פינטשעווסקי און בעם פעראיינס-מיטגליד יצחק אייזיק קרופאטווע פאר די נישט-טאקטישע ארויסטרעטונגען. מיר פערזיכערן, אז שולכעס וועט מעהר נישט פארקומען.

מיט אכטונג
יצחק בוטשינסקי
יחיאל „
יעקל איטאליע.
(קאנסטאנטין)

אויערן, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוריק-אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולאטארישעס פון 11–1 און פון 5–8 אוונט.

Dr. med. Józef Imich
צוריקגעקעהרט
ספעציאל-ארצט פאר האלז, נאז און אויערן-קראנקהייטען
ארדינאטאר פון לארינגאלישען אפטיילונג אין פרעז. מאשטשיצקים שפיטאל
מאניושקי 1, טעל. 97=209
נעמט אן פון 5–7 אווענד.

אטוואצק
קלימאטישע וואלד=סטאציע
7.50 זל. טעגליך
Sanatorjum
D-ra med. W. PRZYGODY
לונגען = אפטיילונג: ס'ווערען געהיילט לונגען-קראנקע לויט די נייעסטע מעטאדען.
כירורגישע אפטיילונג: ווערען געמאכט: ארמע, איבערברעכונג פון פערוואקסונגען, דורכשניידען פונ'ם נערוו א. ז. וו.
ספעציעלער פאוויליאן: ריטשאלט-פרייזען צוגעפאסט צו דער איצטיגער קריזיס-צייט נעמען ארום: פולע אויסהאלטונג, מעדיצין, אויפזיכט, רענטגען, אנאליזען א"א
כשר'ע קיך! געשמאקע כשר'ע קיך. כשר'ע קיך!
פאר רעקאנוואלעסצענטען זארגפעלטיגע אויפזיכט.

Dr. med. Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
עמט אן פון 8—11 פריה און פון 1[30]—2[30] מיטאג און פון 7—9 אווענד.
זונטאג פון 10—1 בייטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר אונבעמיטעלטע לעמשניצע-פרייזן: פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

שייטלען
מיט פאריזער שרינדן און פערטיגע שייטל-ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט ביי קערש.
סקווערא 15

יודישע געזעלשאפט פאר לאנד=קענטשאפט אין לאדז, וואלטשאנסקא 35
היינט, מאנטאג, דעם 29 ד. ה. 9 אוו. קומט פאר אנ'אוונט פון יודישען פאלקס=ליד
מיט'ן אנטייל פון בעקאנטען פאלקס-דיכטער, דעם מייסטער פון פאלקס-ליד
הערשעלע.
וועלכער וועט לייענען זיינע נייעסטע נאך נישט-געדריקטע לידער און באלאדען.
ארייגפיהר-ווארט: יצחק קאצענעלסאן.

די 1-טע און ביליגסטע קוועלע פון רעשטען
אויף פאלטענס און אנציגער
פון די בעסטע ביליצער און טאמאשאווער סחורות, די מאדערנסטע מוסטערן, אין א גרויסען אויסוואהל, בעקומט מען נאר ביי
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 באוואמיעסקא 5
טעל. 156-09
געדענקט, פראנט 2 שטאק.

וואָס זאָל זיין מיטן „גלות"?

דער קרבן פון לעבען פאַר א פּאָר דעקלאַראַציעס

דעפּ. האַרטגלאַס איז אַרויס מיט א „פערטיידיגונגס-וואָרט" פאַר'ן גלות. ס'איז שוין נישט דער ערשטער מאָל, וואָס דער דאָזיגער געטרייער גרינבוימיסט בעקומט דרייסטקייט, צו זוכען אַן אייגענע ליניע.

מיט א צייט צוריק האָט ער איינמאָל. פלוצים אָנגעהויבען וועקען ספקות אין גרינבוים'ס לאָקאַל-פּאָליטישער שיטה פון „תפשת מרובה" און פון שטענדיגער אָפּאָזיציע. גרינבוים האָט געשטוינט הערענדיג ווי זיין תלמיד רעדט עפּעס אַזוינע אפּיקורסישע רייד, וואָס וואָלטען געפּאַסט פאַר'ן אַלטען פיש-שמעקער דר. טהאָן; אָבער האַרטגלאַס האָט זיך געהאַלטען ביי זיינס: דעם רבינ'ס תורה מוז רעהבילירט ווערען.

ווער ס'האָט זיך דעמאָלט געפרייט מיט אָט דער „רעוויזיאָניסטישער" שטימונג, וואָס האָט זיך אַריינגעריסען אין גרינבוים'ס ראַדיקאַלען לאַגער. דער האָט גאַנץ גיך זיך געמוזט אַנטוישען. ס'איז קיין קיין זאַך נישט אַנדערש געוואָרען. האַרטגלאַס האָט אָפּגעזאָגט זיין דרשה און איז אַנטשוויגען געוואָרען, ניכער האָט אַפילו דר. טהאָן אָנגעהויבען אָנשלאָגען דעם טאָן פון גרינבוים'ס מוזיק. און אַז דער עליה-מיניסטער האָט אָנומעלט זיך אַראָפּגעכאַפּט קיין פּוילען, האָט ער געהאַט דעם תענוג, צו הערען אויפריכטיגע גרוסען, אַז גערעכט געווען איז ער, נישט זיינע געגנערס...

אָבער דאָס געוויסען פּייניגט אַפּנים און לאָזט נישט רוהען. איז ה' האַרטגלאַס ווידער אַרויס מיט א רעוואָלוציאָנערער דעקלאַראַציע. ס'איז א גרויסער פערברעכען, זאָגט ער, וואָס מיר פערוואַרלאָזען דעם גלות. אויב איהר ווילט, איז עס א המשך פון זייער דעמאָלסדיגע געדאַנקען, נאָר נאָכמעהר בולט אויסגעדריקט.

לאָמיר זיך מיט זיי בעקענען.

מיר האָבען שוין מיט עטליכע יאָהר צוריק, זאָגט ער, געטענה'ט אַז אָהן א געזונטען יודישען לעבען אין גלות וועלען מיר נישט האָבען די געזונטע ענטוויקלונג פונ'ם ארץ-ישראלדיגען ישוב. מיר האָבען דעמאָלט געפאָדערט אונזערע רעכט אין גלות, כדי צו האָבען די מעגליכקייט צו האָדעווען דאָ דעם סיי ווירטשאַפטליך, סיי מאָראַליש און קולטורעל געזונטען מאַטעריאַל פאַר דער ארץ-ישראל'דיגער עליה. מיר האָבען דאָ געפיהרט א שטאָלצע נאַציאָנאַלע פּאָליטיק, כדי צו ענטוויקלען ביים יודישען פאָלק דעם נאַציאָנאַלען שטאָלץ און זעלבסטווירדע און אויף אַזאַ אופן צו הויבען דעם נאַציאָנאַלען אויטאָריטעט אונזערן, אָהן וועלכען ס'וואָלטען אויך אונזערע פאָדערונגען בנוגע ארץ-ישראל נישט געהאַט גיט דעם ווערט און נישט די ווירקונג. מיר אַליין האָבען דעמאָלט זיך קריטיש בעצויגען צו די אונגעוואונשענע שטרעמונגען אינם ארץ ישראלדיגען ישוב, וואָס האָבען געשאַצט דעם גלות אַלס געלד-טייסטער און וואָס האָבען זיך בעטראַכט פאַר שוין עפּיס פאַרטיגס, אָפּגעזונדערטס, פּונקט ווי די פּליטים פון א שיף, וואָס טרינקט זיך, וועלכע זיצען שוין אין א זיכערער שיפעל און זעהען נאָר אַבי זיך אַליין צו ראַטעווען, נישט רעכענענדיג זיך צופיל מיט'ן גורל פון די איבער-געבליבענע פּאַסאַזשירען.

ער דערמאָנט דערביי אויך מיט חרפה און ווייטאָג דעם טראַנספער-אָפּמאַך...

ווייטער גיט ער א שאַרפע גאָב דער טאָפּעל-שפּיל פון די יודישע דיפּלאָמאַטען, וואָס פון איין זייט מאָהנען זיי כלומרשט רעכט פאַר יודען אין די היימלענדער און פון דער אַנדערער זייט חבר'ן זיי זיך מיט דיזעלבע מאַכטהאָבערס, וועלכע גי-בען אונז נישט קיין רעכט, שאַפען מיט זיי צוזאַמען פראָ פּאַלעסטינע-קאָמיטעטען, כדי צו פערגרינגערען אונז די אויסוואַנדערונג פון לאַנד, און דאָס פאָלק מיינט דעריבער, אַז דער עיקר פון דער יודישער פּאָליטיק איז די אויסוואַנדערונג און דער קאַמף פאַר רעכט איז בלויז א טריק, א חכמה אַזאַ, נישט ערנסט געמיינט. ביסלעכווייז געוואוינט מען זיך צו צו אָט דעם געדאַנק, די אַטמאָספערע ווערט רוהיג, געלאַסען, די קאַמפּס-לוסט פערגייט, אונזערע דערגרייכונגען אין גלות פערשווינדען, די לאַגע ווערט פון טאָג צו טאָג אַלץ ערגער, מיר זענען מקריב אַלץ, דאָס גאַנצע לעבען אונזערס אין גלות, בלויז פאַר א פּאָר דעק-לאַראַציעס און דעקלאַמאַציעס לטובת א"י.

האָט איהר געהערט אַמאָל אַזוינע שאַרפע ענטשיידענע ווערטער פון א ציוניסט? דאָס זענען אָבען שום ספק סימפּטאָמען פון אויפגעוואַכטען גע-וויסען, קלאַנגען פון „הרהורי-תשובה". ס'זעהט אויס, אַז דער שרייבער פון יענע שורות איז טאַקע געפּייניגט געוואָרען פונם געדאַנק, הלמאי זיין רעוואָלוציאָנערער אויסברוך פון פאַר צוויי יאָהרען האָט נישט געבראַכט קיין פּירות; ער פיהלט, אַז די סביבה האָט איהם פערשטיקט, פערטעמפּט, און ער פּרובט נאָכאַמאָל זיך אַרויסהויבען פונם נאָהנטען אַרום און בעקומען אַן אָריגינעלען איינבליק אין די ווייטערע און ברייטערע שטחים פונם יודישען לעבען.

און דאָך דאַרפען מיר מיט גרויס בעוואָרע-ניש אויפנעמען דעמדאָזיגען „על חטא", וועלכער דערוועגט זיך נאָך נישט, צו משנה זיין די הויפּט-פּרינציפּען פון דער ביז-איצטיגער טעאָריע.

ה' האַרטגלאַס פּראָטעסטירט געגען די, וואָס האַלטען דעם גלות בלויז פאַר א געלט-טייסטער, און רעקאָמענדירט אַליין, צו בעטראַכטען איהם פאַר א פוס-בענקעלע פון א"י. איז טאַקע דער מהלך צווישען די ביידע בעגריפען אַזאַ ווייטער?

אָהן א געזונדען גלות, זאָגט ער וועט מען נישט האָבען קיין געזונדע ארץ-ישראל; און ווי וואָלט געווען, אַז די אינטערעסען פון דער נאַציאָנאַלער היים וואָלטען געפאָדערט דעם חורבן פון גלות, וואָלט מען איהם געמענט בידיים חרוב מאַכען, אומברענגען די מיליאָנען עקזיסטענצען?

און דעם אמת געזאָגט, איז נאָך א גרויסער ספק, וואָס פאַר ארץ-ישראל איז בעסער! אמת, א געזונדער און רייכער גלות קען מנדב זיין גרויסע סומעס פאַר די קרנות, קען אַריבערברענגען טויזענ-דער און מיליאָנען פונטען קיין ארץ-ישראל, מיר וועלען צוגעבען אויך, אַז א שטאָלצער און בע-וואוסטזיניגער גלות-יוד איז אויך שטאָלץ און בע-וואוסטזיניג לגבי ארץ-ישראל. מיר זעהען דאָך אָבער, אַז דווקא די רואין פון גלות פערשטאַרקט די שטימונגען פאַר ארץ-ישראל; קענען דאָך טאַקי האַרטגלאַסעס חברים איהם שטאַרק אָפּפרעגען, און דער אויפריכטיגער און אָפּענהאַרציגער גרינבוים וועט עס זיכער טוּן!

אנב, שרייבט האַרטגלאַס אַליין אויך: „אפשר מיט דער צייט, ווען אונזער ישוב אין ארץ-ישראל וועט שוין ציילען עטליכע מיליאָן און וועט ביל-דען א גרויסע מערהייט נישט בלויז צווישען דער בעפעלקערונג פון פּאַלעסטינע, נאָר אויך אינ'ם באָדען-בעזיץ דאָרט און אין דער אַרבייט — אפשר דעמאָלט — הערט!!! — דעמאָלט וועט דער גלות שוין פערלירען זיין בעטייט. אָבער דערווייל נאָך נישט.

ה' האַרטגלאַס ווייס זיכער גלייך מיט אונז, אַז אויך דעמאָלט, ווען אין ארץ-ישראל וועלען שוין זיין מיליאָנען, וועט די מעהרהייט פונ'ם יודישען פאָלק נאָך אַלץ זיין אין גלות, וואו ס'וועלען נאָך אויך זיין יודישע מיליאָנען ישובים — אָבער דאָס אַלץ וועט שוין נישט האָבען קיין באַטייט, ווען מיר וועלען האָבען א יודישע מלוכה אין ארץ-ישראל. פאַרוואָס נישט קיין באַטייט? מ'האָט דאָך אַמאָל געחלומט וועגען א גייסטיגען צענטער אין ארץ-ישראל פאַר'ן יודענטום פון דער גאַנצער וועלט? מ'האָט דאָך אויך געמיינט, אַז די אייגענע מלוכה וועט הויבען דעם מוט און דעם פּאָליטישען פּרעסטיזש פון יודען אין אַלע לענדער. פאַרוואָס וועט עס ארץ-ישראל זיין פּסול, צו בעצאָהלען דעם גלות דערפאַר, וואָס ער האָט איהר צוויי טויזענד יאָהר געהאָדעוועט אין זיין פּסיכיק און נאָכדעם פּאָליטיש און מאַטעריעל איהר אויפגעריכט און פאַנאַנדערגעבויט?

ניין, מיט אַזאַ טעאָריע וועט מען דעם גלות נישט געזונד מאַכען. דער גלות איז נישט קיינעמס קיין טייסטער און קיין פוסבענקעלע, ער איז — דאָס וועלט-יודענטום, פון וועלכען ארץ-ישראל איז און דאַרף זיין אַן אינטעגראַלער טייל, פּונקט ווי אַמעריקאַ, ווי פּוילען, ווי אַנדערע לענדער. געווען א צייט, ווען אַמעריקאַ איז גע-ווען דאָס הינטערגעסעל פונ'ם וועלט-יודענטום. היינט איז זי ביי איהם די מזרח-וואַנד. דער פינאַנציעלער און פּאָליטישער פּראָטעקטאָר. ארץ-ישראל איז ביז נישט לאַנג געווען די צדקה-פּושקע פונ'ם וועלט-יודענטום, איצט האַלטען מיר ביי אַן איבערברוך, מעגליך, אַז בקרוב זאָל זי ווערען אונזער שטיצפּונקט, אונזער מאָראַלישע און פיזישע פעסטונג. זיכער איז עס נישט; אַלענ-פאַלס דער ישוב אַליין, ווי האַרטגלאַס שטעלט פעסט און ווי מיר ווייסען אַלע, טוט אַלץ, וואָס ער קען, כדי אָפּצורייסען זיך און אָפּצופרעמדען זיך פון זיין טאַטען דעם וועלט-יודענטום, וועלכער וועט דערפון א סך ליידען, אָבער אונטערגיין וועט ער נישט.

רווח והצלה יעמוד לו ממקום אחר...

פ. ס.

אָפּגעשאַפט דעם פערשטאַנד און די לאָגיק

אַן אילוזיע, וואָס קאָן ווערן געפעהרליך פאַר דייטשלאַנד

דאָס דייטשע פאָלק ווערט דורך זיינע פיה-רער אונאויפהערליך גענאַרט מכוח דער אויסערן-פּאָליטישער לאַגע פון דער דייטשער מלוכה. פון איין זייט ווערט דעם בירגער אָהן אויפהער איינ-גערעדט, אַז אַלע זיינע שכנים וואַרטען נאָר אויף דער געלעגענהייט צו וואַרפען זיך אויף דייטש-לאַנד. פון דער אַנדערער זייט ווערט דער בירגער יעדען טאָג געוואויר וועגען די נייע ערפאָלגען פון דער היטלעריסטישער אויסערן-פּאָליטיק און וועגען דעם, אַז דייטשלאַנד האָט אין איין בעקו-מען נייע פריינד. איינס פּאַסט נישט לחלוטין צו דעם אַנדערען. אָבער פערשטאַנד און לאָגיק זענען אין דריטען רייך שוין פון לאַנג אָפּגעשאַפט.

נאָר וואָס האָט אין בערלין געהערשט א גרויסער טריומף צוליב די רעזולטאַטען פון גערינגס רייזע קיין בעלגראַד. אָבער די בעשלוסען פון דער קליינער אַנטאַנט האָבען תיכף בעוויזען, אַז דער גאַנצער טריומף איז נישט מעהר ווי א בלאָף. מ'האָט דעריבער באַלד געמוזט געפינען א צווייטע סענסאַציע. און מען האָט זי געפונען אין דער רייזע פון אונגאַרישען אויסערן-מיניסטער געמבעש קיין וואַרשע. פאַר דער דייטשער פּראָפּאַגאַנדע איז א פּולקאָם פעסטגעשטעלטע זאַך, אַז אין דער צוקונפט וועלען פּוילען און אונגאַרן זיך שלאָגען אויף דער זייט פון די דייטשען, און אויב דייטש-לאַנד וועט ווערען אָנגעגריפען, וועלען פּוילען און אונגאַרן זיך געפינען צווישען די שיצער פון דייטשלאַנד.

פּוילען, אונגאַרן און דייטשלאַנד וואָלטען געגען גאַנצען איבעריגען אייראָפּע געוועזן א קליי-ניגקייט. אָבער אַפילו די דאָזיגע קלייניגקייט איז וואַרשיינליך נישט מעהר ווי אַן אילוזיע. יעדענ-פאַלס אַן אילוזיע, וואָס קאָן ווערן געפעהרליך פאַר דייטשלאַנד. מ'דערמאָנט זיך ביי דער געלע-גענהייט די דייטשע האָפנונגען ביים אָנהויב פון וועלט-קריג, ווען אין בערלין האָט מען שוין געזע-הען מאַרשירען די איטאַליענישע פולקען און די אַנגלישע קריגס-שיפען, און מ'איז געוועזן איבער-צייגט, אַז ענגלאַנד וועט אָהן ספק בלייבען נייטראַל.

אין דער ווירקליכקייט איז פאַר דער גרויסער פּאָליטיק די רייזע פון אונגאַרישען פּרעמיער-מיני-סטער קיין פּוילען פולשטענדיג גלייכגילטיג. צווי-שען די אונגאַרן און די פּאָלאַקען האָבען שטענדיג עקזיסטירט אַלטע קולטורעלע בעציהונגען און נאָך ביים היינטיגען טאָג זענען פאַראַן פיל בעריהרונגס-פּונקטען צווישען די ביידע פעלקער. אָבער אין דער מלוכה-פּאָליטיק פון ביידע לענדער זענען אַזעלכע קאָנטאַקט-פּונקטען נישט פאַראַן. אין גע-גענטייל! די אונגאַרישע מלוכה פיהרט גאַנץ אָפען א פּאָליטיק פון רעווידירען די שלום-טראַקטאַטען. די פּוילישע מלוכה מוז זיך מיט אַלע מיט-לען אַנטקעגנשטעלען אַזאַ מין רעוויזיע, ווייל דען עס זאָל געשטעלט ווערען אונטער א פראַגע-צייכען די גאַנצע עקזיסטענץ פון דער מלוכה. צוליב דעם מוז פּוילען שטענדיג מיט סימפּאַטיע זיך בעציהען צו דער קליינער אַנטאַנט. און צי איבעראַשט נישט דאָס דריטע רייך בנוגע די שטרעבונגען צו רעוויזיע די בעדייטונג פון דעם אָפּמאַך מיט פּוילען?

עס איז נישטאָ קיין מעהר פאַלשע זאַך, ווי די גאַנצע דייטשע פּאָליטיק פון בינדען מיט די פערשידענע מלוכות. אויב דייטשלאַנד וויל זיך נישט אַריינלאָזען אין א געפעהרליכע אַוואַנטורע, מוז זי פיהרען אַן אייראָפּעאישע פּאָליטיק. די גרעניצען, וועלכע זענען בעשטימט געוואָרען דורך די שלום-טראַקטאַטען, זענען פאַקטען, ווייל די אייראָפּעאישע גרופּירונגען פון די גרויסע מלוכות מאַכען אונמעגליך אויף א געוואַלד'זאַמען אופן די דאָזיגע גרעניצען צו ענדערען. אויב מען וויל גובר זיין די אונבעקוועמליכקייטען פון די גרעניצען פון נאָכ'ן קריג, דאַן קאָן מען דאָס דערגרייכען נאָר דורך א צוזאַמענאַרבייט פון אַלע אייראָפּעאישע מלוכות. אונטערן דרוק פון די פערהעלטנישען וועלען צו דער דאָזיגער צוזאַמענאַרבייט זיכער זיין גרייט ביים היינטיגען טאָג אויך יענע קליינע פעל-קער, וועלכע מוזען פערטיידיגען זייערע נייע גרע-ניצען. אויפ'ן פאַל פון אַזאַ צוזאַמענאַרבייט דאַרף דייטשלאַנד גישט האָבען קיין טייערע בעוואָפנונ-גען. אויף אַזאַ פאַל איז אָבער אויך דער הער היטלער פולשטענדיג אונגויטיג. ווייל ער האַלט זיך אויף בלויז אויף די קאָמפּליקאַציעס, וועלכע ער האָט קינסטליך געשאַפען, כדי אַרויסצורופען ביים דייטשען פאָלק אַלץ נייע און נייע געפיהלען פון מורא.

געאָרג בערנהאַרד.

ווי זעהט אויס אין סאָוועט-רוסלאַנד

די מיליטערישע צוגרייטונג פון דער יוגענד

אין א ווייטערדיגען בריף פון דער סער־יע בעאָבאַכטונגען אין סאָוועטען־פערבאַנד פער־בעהמט זיך דער מיטאַרבייטער פון „ראַבאָטניק" מיט דער מיליטערישער צוגרייטונג פון ס.ס.ס.ר.

איבער די גאַסען פון די רוסישע שטעט מאַר־שירען מיליטערישע אָפּטיילונגען, גוט בעוואָפּענ־טע און גוט־אָנגעטוענע. פאַר דער אַרמעי זענען פערהאַן גוטע שטיוועל, שטאָף אויף קליידונג, א גענוגענדער סכום עסען, ס'לעבען פון גאַנץ רוסלאַנד גייט איצט דורך אונטערן צייכען פון בעוואָרגען דאָס מיליטער און פון מאָדערנע בעוואָפנונג.

ספּעציאַליסטען אויפ'ן מיליטערישען געביט בעהויפּטען, אַז די סאָוויעטישע אַרמעי געהערט ביים היינטיגען טאָג צו די בעסטע אַרמעען אין דער וועלט, די איצטיגע סאָוויעטישע אַרמעי דערמאָהנט נישט אין גאַרנישט די מחנה פון פערשיעדענע מי־ליטער־אָפּטיילונגען, דעמאָראַליזירטע און נישט דיסציפּלינירטע, וועלכע עס האָט מיט זיך פאָר־געשטעלט די סאָוויעטישע אַרמעי אין יאָהר 1920. די סאָוויעטישע לופט־פליהעריי רוקט זיך איצט אַרויס אויפ'ן ערשטען פּלאַן אין אייראָפּע, וואָס דאָס האָט מען געקאָנט זעהן, בעת דער רעטונג פון באַבילעס עקספּעדיציע און די אָנשאַפט פון אייזברעכער „טשעליוסקין". אפשר דערפאַר ריזי־קירען נישט די יאַפּאַנער אָנצוהויבען דעם קריג מיט די סאָוויעטען, ווייל אַליין זעהען זיי זעהר שוואַכע לופט־פליהער און די סאָוויעטישע לופט־אַרמעי שטעלט מיט זיך פאָר זיי א גאַנץ געפעהרליכען געגנער.

די רוסלענדישע בעפעלקערונג ריינגעלט אַרום די אַרמעי מיט א וואַרעמער אַטמאָספערע. דאָס זעלבע בעזונדער'ס די יוגענד און די אינטעליגענץ. דער דו־כשביטליכער אַרבייטער און אינטעליגענט דענקט דערביי אַזוי:

מיר האָבען איבערגעפיהרט ביי זיך אָרדנונג, אין דער צייט פון דער ערשטער „פּיאַטילעטקע" האָבען מיר אויסגעבויט די אינדוסטריע, איצט פערבעסע־רען מיר די אַלגעמיינע לאַגע פון דער בעפעל־קערונג, מיר ווילען נישט אַלזאָ מען זאָל אונז שטערען אין אונזער אַרבייט. אַזוי ווי אָבער מצד יאַפּאַן דראָהט אונז א געפאַהר, מוזען מיר אַלזאָ אָננעהמען אַלע מיטלען נישט געשלאָגען צו ווערען אין קריג, אויב ער וועט אויסברעכען. מיר אַליין ווילען נישט דעם קריג.

אַזאַ מיינונג האָב איך געהערט פון פיל מענ־שען אין די פערשידענסטע שיכטען און מען קאָן אָננעהמען, אַז דאָס איז די אַלגעמיינע אָנשויאונג פון סאָוויעטישען בירגער.

אין רוסלאַנד וואַרפט זיך אין די אויגען די קריגס־צוגרייטונג פון גאַנצען פאָלק אין א בער־ייטענד גרעסערער מאָס, ווי אין אַלע אַנדערע לענדער, אַפילו די קלענסטע קינדער, וואָס לערנען זיך נאָך אין קינדער־היימען, ווערען צוגעגרייט צום קריג. אין אייניגע קינדער־היימען, אין מאָסקווע און אין אַנדערע שטעט האָב איך געקאָנט זעהן, ווי מען גיט די קינדער צו שפּילען זיך מכשירים, וואָס דערמאָהנען די מיטלען פון קריג פיהרען, מיטראַליעזעס, יונגלעך שפּילען זיך אין שוועהרע מלחמה. אין גאַנצערע קרייזערס און צוגען, בויען אַקאַ פּעס. די ווענט אין די קינדער־היימען זענען פער־דעקט מיט בילדער פון פערשידענע מיליטער־אָפּ־טיילונגען און מיט פּאָרטרעטען פון די פיהרער. דאָס קלענסטע קינד ווייס, וועה עס זענען וואָראָשי־לאָוו, בודיאָני אָדער בליכער.

אין דער שול, אויפ'ן ספּאָרט־סטאַדיאָן, איבער־הויפּט, אומעטום בעהמט מען אין אַכט די גרויס־וועגדיגקייט מיליטעריש צוצוגרייטען די יוגענד. עס ווערען פאַר די בעזונדער'ס אויסגעצייכענטע אַרויס־געגעבען אַפּצייכנונגען ספּאָרט־אַפּצייכנונגען (ענליך ווי ביי אונז די צייכנונגען פון „פ.וו.א.ס.") אַזעלכע אָפּצייכנונגען קאָן מען זעהן אויף דער ברוסט פון יעדען יונגענמאַן און כמעט פון יעדען מיידעל.

די מיליטעריש צוגרייטונג בעהמט אַרום די יוגענד פון ביידע געשלעכטער. די סאָוויעטישע יוגענד גרייט זיך צום קריג. פערשטייט זיך, מען רעדט נישט וועגען אָנגריפס־קריג, נאָר וועגען פער־טיידיגונג. דער יונגער דור ווערט ערצויגען אין גייסט פון קאַמף, ער ווערט צוגעוואוינט צום געדאַנק, אַז שטרייטען קאָן מען ענטשיידען אויך מיט וואָפען אין דער האַנט.

אין וואַרטע־זאַל פון איינעם פון די מאָסקווער טעאַטער'ס זעהען אַרויסגעשטעלט מאָדעלען פון די צייטגעמעסטע טאַנקען און בעת די פּויזעס בעטראַכטען די צושויער די מאָדעלען. און מען דאַרף מודה זיין, אַז דער אינטערעס צו די טאַנקען איז זעהר גרויס, סיי ביי דער יוגענד, סיי ביי די עלטערע, וועלכע זעהן אַרויס א גוטע קענטשאַפט פון די טאַנקען.

נייער פאָלקסבלאַט

דאָס לאָדזשער לעבען

נייער פאָלקסבלאַט

מאָנטאָג
29
כ
חשון תרצ"ה

אָקטאָבער

זון-אויפגאַנג 6.19

זון-אונטערגאַנג 4.19

אנגענומען דעם בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1935

אויף דער נעכטיגער זיצונג פון דער האַנדווערקער-קאַמער

נעכטן איז אונטערן פאָרזיץ פון פרעזעס קאָפּטשינסקי פאָרגעקומען א פלענאַר-זיצונג פון דער האַנדווערקער-קאַמער. אַלס אַסעסאָרען אין פּרעזידיום זענען איינגעלאַדען געוואָרען די ראַטמענער פאַוולאָווסקי און האָנעמאַן.

נאָכן איבערלייענען און אָנגענומען דעם פּראָטאָקאָל פון דער פריהערדיגער זיצונג איז מען צוגעטרעטן צו בעטראַכטן דעם בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1935, וועלכער ווערט רעפערירט דורך דעם פּרעזעס קאָפּטשינסקי. בעת'ן בעטראַכטן די פאַרשידענע פּאָזיציעס פון בודזשעט איז געקומען צו א דיסקוסיע וועגן דעם, וואָס די פערוואַלטונג האָט געהעכערט דעם אָפּצאָהל פאַר א האַנדווערקער-קאַרטע דורך דער קוואַליפיקאַציע-קאַמיסיע פון 25 זל. ביז 60 זל:

ראַטמ. ראַליק (א קריסט) זאָגט, אז די גרעסטע צאָהל וואָס בעמיהען זיך איצט וועגן האַנדווערקער-קאַרטען זענען יודישע האַנדווערקער וועלכע זענען רואינירט און קענען בשום אופן אזא אָפּצאָהל נישט צאָהלען, מ'דאַרף ענטגעגענ-קומען די דאָזיגע האַנדווערקער און בילליגער מאַכען דעם אָפּצאָהל. אויך ראַטמ. האָנעמאַן איז געגען העכערן דעם אָפּצאָהל. ער האַלט, אז אויב העכערן דעם אָפּצאָהל, זאָל עס געשעהען ערשט פון 1 יאַנואַר 1935.

דאַגעגען דער ראַטמ. יאַקוביעץ האַלט, אז די אַלע, וועלכע בעמיהען זיך איצט וועגן האַנד-ווערקער-קאַרטעס זענען „פּאַרטאַטשעס" (?) און זייער אָפּצאָהל וואָלט געדאַרפט געהעכערט ווערן. מ'האָט איינגענטליך בכלל זיי נישט געדאַרפט צו-לאָזען צו דער מלאכה.

דער בודזשעט ווערט אויך שאַרף קריטיקירט דורך דעם געוו. פּרעזעס פון דער האַנדווערקער-קאַמער ראַטמ. זאַזשיצקי.

אַלע אויסבעסערונגען ווערען אָפּילו נישט געשטעלט צו אַפּשטימונג און דער בודזשעט ווערט אָנגענומען אין דער רעדאַקציע פון דער פאַר-וואַלטונג.

נאָכדעם ווי ס'וועלן בעשטעטיגט די צוזאַ-מענשטעלען פון די פאַרשידענע קאַמיסיעס ווערט געוועהלט א רעוויזיר-קאַמיסיע אין פאָלגענדען צוזאַמענשטעל: טימעניעצקי, צעזאַק און אינוס. האַרטגלאַס. פאַרטרעטער: שווידערסקי און מאַלי-נאָווסקי.

נאָכדעם טרעט מען צו צו וועהלען 3 קאַנ-דידאַטען אויפ'ן אַמט פון דירעקטאָר, די דאָזיגע 3 קאַנדידאַטען ווערען צוגעשיקט צום מיניסטער, וועלכער בעשטימט איינעם אַלס דירעקטאָר.

די פערוואַלטונג האָט פאָרגעשטעלט 6 קאַנ-דידאַטען: ליטראַשינסקי, ניוויאַדאָמסקי, שטעראַנ-סקי, טאַרגאָווסקי, גזשעגאָזשעווסקי און אָרלאָווסקי. די פערזאַמעלטע פאַרלאַנגען אָבער נאך צוצושטע-לען איין קאַנדידאַט — וואַכטעצקי. נאך דער אָפּשטימונג ווערען געוועהלט פאָלגענדע 3 קאַנדי-דאַטען: טאַרגאָווסקי, שטשעפּאַנסקי און וואַיטיצקי.

דער רעזולטאַט רופט אַרויס א קאָנסטערנאַציע ביי דער מעהרהייט פון דער פערוואַלטונג, ווייל ס'זע-נען גישט געוועהלט געוואָרען די קאַנדידאַטען, וועלכע זענען פאָראויסגעזעהען געוואָרען דורך דער פערוואַלטונג. דערמיט ווערט די זיצונג געשלאָסען.

פאָסט-טעלעגראַפישע פערמיטלערשאַפט

אין האָטעלן און גרעסערע לאָדזשער אונטערנעהמונגען

(2) ווי מיר דערוויסן זיך, פיהרט איצט דער לאָדזשער הויפּט-פאָסט-אַמט אונטערהאַנדלונגען מיט האָטעלען און גרעסערע האַנדעלס- און אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען, וועגן איינפיהרען אין אונזער שטאָט אַזוי-גערופענע פאָסט-טעלעגראַפישע פער-מיטלונגס-פונקטען.

די פערמיטלעריי בעשטעהט אין דעם, וואָס איטליכער האָטעל-גאַסט, אָדער געשעפטס-אינטע-רעסאַנט וועט קאָנען דורך דער פערמיטלונג פון האָטעל אָדער אונטערנעהמונג אָנגעבען א פאַר-ליצאַנע-בריף, א דעפּעשע, קויפען פאָסט-מאַרקען א. אַז. וו.

א רייה לאָדזשער פירמעס האָט שוין אָנגעמאָלדען זייער הסכם, ובפרט נאך דערפאַר, — ווייל זיי וועלן בעקומען א געוויסע פּראָצענט-עקוויוואַלענט פונ'ם אומזאַץ.

ווען אַט-די פאָסט-טעלעגראַפישע פערמיטלער-שאַפט וועט איינגעפיהרט ווערן איז נאך דערווייל נישט בעקאַנט. מעגליכערווייז וועט עס געשעהען בקרוב, נאכ'ן פעסטשטעלען מיט די פירמעס די צוזאַמענאַרבייטס - בעדינגונגען, און די אָרגאַניזיר-רונג פון דער גאַנצער אַקציע.

יונגער יודישער בלעכער-אַרבייטער נעהמט זיך דאָס לעבען

ער גייט אַריין אין א טויער און טרינקט אויס א פלעשעל זאַלץ-זויער

(2) אויף פאָלודניאָווע 31, אין טויער, האָט נעכטן פאַסירט פאָלגענדער טראַגישער פאַל:

א זייגער 12 בייטאָג איז אין דאָזיגען טויער אַריין א יונגערמאַן און מיט איין שלונג אויסגעטרינ-קען א פלעשעל סם.

ער איז גלייך אַנידערגעפאַלען אין מורא'דיגע קראַמפען.

דער אַרויסגערופענער פּאָגאָטאָוויע דאָקטאָר האָט פעסטגעשטעלט, אז ער האָט זיך גע'סמ'ט מיט זאַלץ-זויער — האָט מען איהם דעם מאָגען אויס-געפּלומפּט, און אין א האָפנונגסלאָזען צושטאַנד האָט מען איהם אָפּגעפיהרט אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל.

ווי עס איז אויך פעסטגעשטעלט געוואָרען, הייסט דער זעלבסטמערדער שמואל העפּט, אַנ'אַר-בייטסלאָזער בלעכער-אַרבייטער, 21 יאָהר אַלט, אָהן א בעשטימטען וואוין-אָרט.

וואָס עס האָט איהם דערפיהרט צו זיין טראַ-גישען שריט איז שוין אויך קלאָר — עקסטרע נויט...

פאָלקס-הויז פון „פּראַצאַ"

דער ווינקעלשטיין וועט געלייגט ווערען דעם 18 נאָוועמבער

(2) נעכטן איז אין פּראָפעסיאָנעלען פאַר-איין „פּראַצאַ" אונטערן פאָרזיץ פון דעפּ. וואַש-קעוויטש פאָרגעקומען א פערזאַמלונג ספּעציעל געווידמעט דער פראַגע פון לייגען דעם ווינקעל-שטיין פונ'ם פאָלקס-הויז, וואָס דער אָנגערופענער פעראיין בויט אויף וואָלני רינעק 13.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען, אז דער פייערליכער אַקט פון לייגען דעם ווינקעל-שטיין וועט פאָרקומען דעם 18 נאָוועמבער.

אין דעם פאָלקס-הויז וועלען זיך געפינען אַלע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען, וואָס זענען אָר-גאַניזירט אין דער „פּראַצאַ".

דערעפנונג פון א נייעם שפּיטאָל

(2) נעכטן איז אינדערפריה פאָרגעקומען דער פייערליכער חנוכת הבית פונ'ם נייעם מוס-טער-שפּיטאָל א. ג. „שוועסטער-געמיינשאַפט פון דער הייליגער משפחה". („זגראָמאַדזעניע שיוסטר שוויענטעי ראָדזשיני").

דער שפּיטאָל געפינט זיך אין דעם געווע. „אוניטאַס"-שפּיטאָל אויף וויגורא גאַס 19.

אין דעם דאָזיגען שפּיטאָל וועלען אָנגענומען ווערען קראַנקע אָהן אונטערשיד פון רע-ליגיע. אַלע קראַנקען-שוועסטער רעדען פּויליש, ווייל זיי זענען פון פּוילישער אָפּשטאַמונג.

דער דאָזיגער שפּיטאָל הויבט אָן צו פונק-ציאָנירען דעם 1 נאָוועמבער ה. י.

דער דירעקטאָר און הויפּט-דאָקטאָר איז ד"ר וואַטען, און דער רענטגענאָלאָג — ד"ר האַלוויג.

רעפּרעזענטאַנץ-טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי" 27 ציגעל-גאַס 27 טעל. 112-25

דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

לעצטע גאַסטשפּילען פון דער גרויסער קינסטלערין, דער שטאָלץ פון דער יוד. בינע

אידאַ קאַמינסקאַ

די גרעסטע סטאַרס פון דער יודישער ביהנע | גרויסער ערפאָלג! שטורמישע אָוואַציעס! | פּרעכטיג קאָנצערט-שפּיל

בראַוואָ קאַמינסקאַ! לאָדז גענומען מיט שטורם!

היינט, מאָנטאָג, 9.15 אָוונד

גרויסע הנחה- און פאָלקס-פאָרשטעלונג

אַלע בילעטען 1 זל. נור

א דאַנק פון קינדער

א דאַנק פון קינדער שפּילט זיך אויס דעם טיפען שמערץ פון א צובראָכן מוטער-לעבען.

א דאַנק פון קינדער ווייזט די אומדאַנקבאַרקייט פון קינדער צו זייער מוטער.

א דאַנק פון קינדער איז גוט געשריבען און קאָנצערט געשפּילט.

נאך דער פאָרשטעלונג א מתנה דעם לאָדזשער טעאַטער-עולם!

וואָס? פרעגט קיין קשיות! קומט און איהר וועט האָבען א הנאה.

אכטונג! דעם שבת, 7.30 אָוונט ספּעציעלע פאָרשטעלונג

מיט אידאַ קאַמינסקאַ, מיר פרווען! (עגיו מאַניקאַ) אין 3 אַקטען.

די גרעסטע טעאַטער-סענסאַציע אַלע בילעטען נור 1 זל. —

א 70-יאָהריגער יוד

צוטראָטען פון פערד און איבערגעפאָהרען פון א ברישקע

(2) נעכטן 2 בייטאָג זענען דורכגייער אויף 11 ליסטאָפּאַד גאַס געווען עדות פון פאָל-גענדען בלוטיגען פאַרפאַל.

דער 70-יעהריגער לייב סאַפּירשטיין (פון גדאַנסקאַ 18), א געוועזענער סוחר, האָט געוואָלט אויף דער 11 ליסטאָפּאַד גאַס, נעבען נומער 22 אַריבערגיין אויפן צווייטען טראָטואַר.

אז ער איז שוין געווען אינמיטען גאַס, איז פּלוצים האַסטיג אָנגעפאָהרען א ברישקע גע-שפּאַנט אין א פּאָר פערד, און אַרויפגעפאָהרען אויף סאַפּירשטיינען.

דער אַלטער איז אומגעפאַלען און די צו-יאַגטע פערד זענען אַריבער, דערנאָך די — בריטשקע.

אז דער פוהרמאַן פון דער ברישקע האָט דערזעהען, וואָס ער האָט דאָ אויפגעטאָן, האָט ער נאָך א שטאַרקערען יאָג געטאָן די פערד, און טראָץ די בעמיהונגען פון די דורכגייער איז איהם געלונגען צו ענטלויפען.

צו סאַפּירשטיינען, וועלכער איז מורא'דיג צושעדיגט געוואָרען, און וועלכער איז געבליבען ליגען ליגען א פאַר'חלש'טער אין א קאַלוזשע בלוט — האָט מען אַרויסגערופען פּאָגאָטאָוויע, וועלכע האָט איהם אין א שווערען צושטאַנד אָפּ-געפיהרט אין שפּיטאָל.

עס ווערט געפיהרט אַנ'אויספאָרשונג, בכדי צו פאַקען דעם הפקר'דיגען פוהרמאַן.

DR. DED. H. LUBICZ

פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקה.

צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43), טעל. 141-32

עמפּפאַנגס-שעה'ן 8-10, 12-2, און 5-8 אָוונד

זונטאָג און יום-טוב פון 9-11 בייטאָג.

און יו"ט 9-1. פאַר דאַמען בעזונדערער וואַרטע-זאַל

רעגיסטראַציע פון יאָר-גאַנג 1914

(2) היינט, מאָנטאָג, דעם 29-טען אָקטאָבער דאַרפען זיך שטעלען די פּאָבאָראָווצעס פון 1914, וואָס וואוינען, אויפ'ן שטח פון 4-טען קאָמיסאַריאַט מיט די פאַמיליען-נעמען אויף די אותיות:

OPR

און פון 11-טען קאָמיסאַריאַט אויף די אותיות:

LŁMNO

צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע

היינט, דעם 29 אָקטאָבער ה. י. וועט אין לאָקאַל פון דער מיליטערישער אָפּטיילונג ביים מאַגיסטראַט פּיעטריקאָווער 165 אַמטירען א צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע פאַר דער פּ. ק. או. לאָדז שטאָט 2 צו דער קאָמיסיע דאַרפען זיך מעלדען די פּאָבאָראָווע פון יאָהרגאַנג 1913, וועלכע האָבען זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקאָנט שטעלען ביז איצט צו די קאָמיסיעס און די פּאָבאָראָווע פון עלטערע יאָהרגענג, וועלכע האָבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער-דינסט אויב זיי האָבען דערהאַלטען נאָמענטליכע אויפפאָדערונ-גען פון דער שטאָטישער סטאַראָסטווע און וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 12, 13, 14 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען.

צו דער קאָמיסיע מוז מען צושטעלען א פּאַס אָדער א דאָקומענט מיט א פאָטאָגראַפיע.

אויטאָ האָט צעניזוקט

א יוגענדליכע יודישע שניידער-מיידעל

(2) נעכטן אַרום 12 בייטאָג איז פון איהר וואוינונג, אויף קילינסקיעגאָ 34, אַרויס די 16-יעהריגע שניידער-אַרבייטערין, אירענאַ וועקסלער.

זי האָט נישט בעוויזען צו מאַכען עטליכע טריט, איז אויף איהר מיט א געוואַלדיגער האַסט אַרויפגעפאָהרען אַנ'אויטאָ, און אזא שליידער גע-טון פאַרויס, אז זי איז אינגאַנצען צוקאַליעטשעט געוואָרען.

פּאָגאָטאָוויע האָט פעסטגעשטעלט ביי איהר טיפע וואונדען אין קאָפּ און אויפ'ן גאַנצען קערפּער.

מען האָט זי גלייך איבערגעטראָגען אין דער וואוינונג פון איהרע עלטערן.

דעם שאָפער האָט מען צונויפגעשטעלט א פּראָטאָקאָל.

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט בייטאָכט דיזשורירען: מ. קאָס-פּערקיעוויטש (זגערזשער 54), י. סיטקיעוויטש (קאָ-פּערניקאַ 26), י. זונדעלעוויטש (פּיעטריקאָווער 25), ס. באַיאַרסקי און וו. שאַט (פּשעיאַזד 19), מ. ליפּיעץ (פּיעטריקאָווער 193), ריכטער און לאַבאָדאַ (11 ליסטאָפּאַד 86).

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער

Zachęta

זגערזשער 26

היינט און פאָלגענדע טעג!

גרויסער דאָפּעלטער פּראָגראַם

1) גרויספּירשטין אַלעקסאַנדראַ

לוסטיגער ווינער הומאָר

דאָס לעבען פון דער רוס. אַריסטאָקראַטיע

אין דער הויפּטראָל Marja Jerycza.

2) „פּאַר צווייי קוש"

פרעהליכע קאָמעדיע

אין דער הויפּטראָל: Henry Garat

אָנהויב פון די סעאַנסען: שבת און יום-טוב 12 א זייגער. געוועהנליכע טעג 4 נאָכמ.

פון געריכט

ווער איז בערעכטיגט צו גניסען פון עקסמיסיע-מאראטאריום?

ביי יוליאן ט. אין הויז פערנעמט א צוויי-צימערדיגע וואוינונג דער פאבריק-מאנטער הענ-ריק ג. מיט קנאפע 3 יאהר צוריק האט ער פער-לוירען דעם פאסטען. ער האט דעריבער אויפגע-הערט צו צאהלען דירה-געלד.

דער ווירט האט איהם איינגעקלאגט אין געריכט און ארויסבעקומען אויף איהם אנ'עקס-מיסיע.

אויפן סמך פון מאראטאריום איז איהם אלס ארבייטסלאזען דאס אויספיהרען די עקסמיסיע בסדר אפגעלייגט געווארען.

מיט א צייט צוריק האט דעם דערמאנטען הענריק ג. אנ'אומגליק בעטראפען: אנ'אויטא איז איהם איבערגעפאהרען און געמאכט איהם פאר א קאליקע אויף ביידע הענד.

ער האט זיך אויך דאס מאל געווענדעט אין געריכט מיט א בקשה, אז מ'זאל איהם ווידער אפלייגען דאס אויספיהרען די עקסמיסיע. דאס געריכט האט אבער זיין בקשה אפגעווארפען. כא-ראקטעריסטיש זענען די מאטיוון, מיט וועלכע דאס געריכט האט זיך אין דעם פאל גערעכענט:

דער מאראטאריום קען אנגעווענדעט ווערען נאר לגבי אזעלכע לאקאטארען, וועלכע זענען אונטערשטעליג 'געבליבען מיטן צאהלען דירה-געלד צוליב ארבייטסלאזיגקייט. די ארבייטסלאזיג-קייט איז ביי זיי א צייטווייליגע, פאריבערגייענ-דיגע ערשיינונג. זיי זוכען זיך ארבייט און וועלען ארבייט פריהער אדער שפעטער זיכער בעקומען.

אויב ס'וועט זיי דאס נישט געלונגען אין ערשטען האלבען יאהר, וועט זיי געלונגען אין אנדערען האלבען יאהר. זאל מען אננעהמען, אז אין משך פון דויערענדען קריזיס וועט זיי בשום אופן קיין ארבייט נישט געלונגען צו בעקומען. דער קריזיס וועט דאך אבער אייביג נישט דויערן. סוף כל סוף וועט זיך שאפען אין לאנד א מעג-ליכקייט צו בעקומען ארבייט פאר די יעניגע פערזאנען, וועלכע וועלען און פעהיג זיין צו ארבייטען.

דאריף דעריבער ביז דאן געזיכערט ווערען דעם ארבייטסלאזען לאקאטאר א דאך איבער'ן קאפ.

אנדערש איז אבער די לאגע, ווען ס'האנ-דעלט זיך נישט וועגען אנ'ארבייטסלאזען. נאר וועגען ארבייטס-אומפעהיגען (א קאליקע, א זקן). דא איז שוין די ארבייטסלאזיגקייט נישט קיין צייטווייליגע, פאראיבערגעהענדע דערשיינונג, נאר א סטאבילע, אייביגע זאך, אומאפהענגיג פון דער עקאנאמישער קאניונקטור.

פאר אזעלכע לאקאטארען איז דער עקסמי-סיע-מאראטאריום נישט בעשטימט און לגבי זיי קאנען זיינע הנחות נישט האבען קיין אנווענדונג.

די זעלבע כללים גילטען אויך אין די פא-לען, ווען א לאקאטאר בעט, אז מ'זאל איהם אפלייגען דאס אויספיהרען אנ'עקסמיסיע, פעררו-פענדיג זיך אויף אנ'אויסערגעוועהנליכער ארימקייט. אויב ער בעווייזט, אז די ארימקייט איז א צייט-ווייליגע, אז ר'האט די נויטיגע בעדינגונגען אין קורצען זיך ווידער צו שטעלען אויף די פיס, דארף איהם די הנחה פון מאראטאריום אנערקענט ווערען אין געגענפאל איז ער נישט בערעכטיגט פון איהר צו גניסען.

ראדיא-פראגראם

מאנטאג, ד. 29 אקטאבער 1934

6,45 פריהמארגען-אוידיציע. 6,48 פליטען. 6,52 גימנאסטיק. 7,07 פליטען. 7,15 מיטאג-ידיעות. 7,25 פליטען. 7,50 רעקלאמע-קאנצערט. 11,57 צייט-סיגנאל. 12,03 ידיעות. 12,05 פרע-סע. 12,10 מוזיק. 1 מיטאג-ידיעות. 1,05 פלי-טען. 3,30 עקספארט. 3,25 בערזע. 3,45 מוזיק. אוידיציע. 4.30 פליטען. 4,45 לעקציע דייטש. 5 קאנצערט. 5,25 פליטען. 5,35 לידער. 5,50 רעפעראט. 6 פליטען. 6,10 רעפערטואר פון די טעאטערן. 6,15 קאנצערט. 7 פליטען. 7,30 רע-פעראט. 7,50 ספארט. 8 מוזיק. 8,45 אווענד-ידיעות. 9 קאנצערט. 9,45 רעפעראט. 10 רעק-לאמע-קאנצערט. 10,15 מוזיק. 11 ידיעות, קאמו-ניקאטען. 11,05 טאנץ-מוזיק.

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
נעהמט אן אין הויט- און ווענערישע
קראנקהייטען, מענער-שוואכע
נעהמט אן פון 8–12 בייטאג און פון 4–9 אווענד

טעאטער „פילהארמאניע" גארוטאווישש-גאס 20 טעל. 213-84
אויספערקויפט ביז איין פלאץ! אדרבא — זייט א בריה און לאכט נישט!...
היינט און מארגען — לעצטע 2 מאל!
אלע פלעצער אין פארטער נאר 1 זל.
די יודישע באנדע
מיט די פריליכע „באנדיטען":
חנה גראסבערג, לילי ליליאנא, מאלווינא ראפעל, דוד לעדערמאן, לעאן ליבגאלד, הערמאן פעניגשטיין, זישע קאץ, אייזיק ראטמאן
לאלא פאלמאן
אליין ווערט געשריבן
(פון די לאדזשער כלל-טוער ביז צום פעלקער-בונד).
לאדז גרייט זיך אויף דאנערשטאג דעם 1 נאוועמבער צו דער גרויסער
פייערליכער פרעמיערע!
פון פולשטענדיג נייעם פראגראם
זאל לעבען עמך!...

נעכטיגע פייערונג אין העלענובעק

לכבוד דער זילבערנער חתונה פון וויצע-פרעזעס שמואל רייכמאן און פרוי

נעכטען איז אין אינטערנאט „העלענובעק" געפייערט געווארען די זילבערנע חתונה פון וויצע-פרעזעס ה' שמואל רייכמאן און פרוי.

נאך א קורצע רעדע פון מ. ח. רומקאווסקי, שניידט דער וויצע-פרעזעס ה' א. גערשאווסקי איבער דעם באנד, וואס פיהרט אריין אין דער אראנזשעריע-אפטיילונג א. נ. פון שמואל און רבקה קריינדעל רייכמאן. דער חזן פון „אוהל יעקב" זינגט „מזמור שיר חנוכת הבית", און דער ארקעס-טער שפילט „התקוה".

נאך דער ערעמוניע בעזעצט זיך דער עולם ביי די שעהן-סארווירטע טישען אין רעפרעזענטאנץ-זאל א. נ. פון פינע גערשאווסקי. צווישען איין מאכל און צווייטען, פיהרען די קינדער פון העלענובעק אויס עטליכע לידלעך און טענץ, וואס נעמט שטארק אויס ביים עולם. אין נאמען פון דער פערוואלטונג גיט ה' רומקאווסקי איבער דעם פארפאל רייכמאן א שעהן אויסגעפיהרטען אדרעס, און ה' משה לימאן האט געהאלטען אנ'אויסגעצייכענטע גלעגענהייטס-רעדע.

נאך די בעגריסונגען דאנקט ה' רייכמאן פאר דעם כבוד און פערשפרעכט אויך להבא ווייטער נישט אפצושטעהן פון זיין געזעלשאפטליכער ארבייט.

מארגן א אפצייכנונג לטובת „טאז"!

נישט לאנג האבען מיר איבערגעלעבט א שטיקעל צייט, ווען כמעט יעדען טאג האט מען אויף די גאסען פון דער שטאט בעלאסטעט דעם דורכגעהער מיט דער פאדערונג — „קויפט די אפ-צייכנונג לטובת אונזער געזעלשאפט". די בלימעל-טעג האבען זיך שוין גוט דערעסען אלעמען. דאס איז דערגאנגען צו דער מאכט שנעל. און די מאכט האט רעאגירט אויף א קאטעגארישען אופן — נישט דערלויבט די געזעלשאפט צו זאמלען. מיט גרויס מיה און מאטערניש קומט אן יעצט יעדער געזעלשאפט צו בעקומען פון דער מאכט א דערלויבניש אויף איינ-ציארדנען א אפצייכנונגס-טאג. אנ'אויסנאהם ווערט געמאכט פאר „טאז". די פערדינסטען פון דער נוצליכער און נויטיגער געזעלשאפט פאר אונזער שטאט זענען אזוי בעקאנט, אלגעמיין אנערקענט און אויך אנערקענט פון דער מאכט. אז „טאז" איז אין דער היגזיכט א אויסנאהם מין הכלל.

„טאז" איז די איינציגע יודישע געזעלשאפט, וועלכע האט בעקומען א דערלויבניש פון דער מאכט צו איינארדנען א אפצייכנונג-טאג, וועלכער וועט פארקומען מארגען דינסטאג. די אויפגאבען פון „טאז" זענען שוין בעקאנט, אין אונזער שטאט האט „טאז" געשאפען צאהלרייכע אינסטיטוציעס, וועלכע פערנעמען זיך מיט טראגען הילף און היגעניש וויסען דער יודישער פרוי, מיט שוץ אי-בער דעם יודישען קינד — סיי זייג-קינד, סיי קינד אין שול-עלטער. ביי היינטיגען טאג איז פאראן אין די צוויי בעראטונגס-שטעלען אונטער דער מעדיציגישער השגחה איבער אכט הונדערט זייג-קינדער, אין דער בעראטונגס-שטעל פאר שוואנ-גער-פרויען אונטער אויפזיכט איבער פיר הונדערט שוואנגער-פרויען, ביז הונדערט היימלאזע קינדער זענען אוועקגעגעבען געווארען אויפ'ן חשבון פון דער שטאט און דער יודישער קהלה צו פריוואטע פאמיליעס אויף דערציהען, וועלכע געפינען זיך אונטער דער השגחה פון „טאז"; עס זענען טעטיג א דענטיסטישער קאבינעט פאר שול-קינדער, א שול אמבולאטאריום, דער שול-דאקטאר בעזוכט די תלמוד-תורות און שולען, א קאבינעט פאר הייל-גימנאסטיק. אויף די זומער-קאלאניעס זענען גע-ווען אכט הונדערט פופציק קינדער.

די פערצווייגטע ארבייט, פון וועלכער מיר האבען נאר א טייל אויסגערעכענט, איז פערבונ-דען מיט גרויסע אויסגאבען, וועלכע ווערען מיט גרויס מיה געשאפען דורך דער פערוואלטונג, שטענדיג אין די פערוואלטונג מערזארגט ווי אזוי צו דעקען די אלץ שטייגענדע דעפיציטען, ווי אזוי צו דערהאלטען די אינסטיטוציעס אויף א גרויסער הויך.

דארום איז א חוב פון יעדען איינציגען צו שטיצען יעדע אונטערנעהמונג פון „טאז". מארגען האט יעדער לאדזשער בירגער די מעגליכקייט צו שטיצען לויט זיינע מעגליכקייטען די נוצליכע געזעלשאפט. קיינער וועט זיך געוויס נישט ענט-זאגען און פון קליינע שפענדען וועט געשאפען ווערען א גרויסע שטיצע פאר דעם „טאז".

DR.
L. Czarnożył
וואוינט יעצט אויף
62 פיעטריקאווער 62
אין נעהמט אן פון 9.30 ביז 10.30 פארמיטאג און פון 4–6 נאכמ.
ספעצ. הארץ-קראנקהייטען

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג.
סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען
נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–8 אווענד

ראדיא-ווינקעל

דער אינטערנאציאנאלער אויסטויש פון ראדיא-פראגראמען

מען האט זיך שוין לאנג איבערצייגט, אז אויפ'ן געביט פון פעלקער-דערנעהענטערונג, שפילט דער ראדיא אנ'אומגעהויערע ראל.

א דאנק דעם ראדיא האבען די פעלקער די מעגליכקייט זיך צו בעקענען מיט דער קולטור, קונסט און וויסענשאפט פון זייערע שכנה'דיגע פעלקער.

צו דעם צוועק האבען די פערשידענע איירא-פעאישע ראדיא-סטאציעס איינגעפיהרט אנ'אויסטויש פון זייערע ראדיא-פראגראמען. דער דאזיגער אויס-טויש פון די פראגראמען קומט פאר עטליכע מאל אין יאהר. דעם דאזיגען צושטאנד האבען מיר דאנקע צו פערדאנקען, וואס מיר הערען פון צייט צו צייט טראנסמיסיעס פון דער מיילאנדער „לא-סקאלא"-אפערע, רוים, וויען א. ד. גל.

פערשטעהט זיך, אז אויך פוילען פון איהר זייט טראנסמיטירט איהרע פראגראמען אויף אנדערע ראדיא-סטאציעס. אזוי למשל, האט דער פוילישער ראדיא אין פאריגען חודש געשפילט ספעציעל פאר'ן שווייצארישען ראדיא. די שווייצארישער זענען געווען ענטציקט פונ'ם דאזיגען קאנצערט, און אריינגעשיקט צום פוילישען ראדיא צעהנדליגער דאנק-בריף.

לעצטענס איז אבער געשעהען א פאקט אין דער געשיכטע פון פוילישען ראדיא, וואס איז ווערט ספעציעל פערצייכענט צו ווערען.

דער אמעריקאנער ראדיא, האט זיך געווענדעט צום פוילישען מיט דער ביטע צו ארגאניזירען א ספעציעלען רעליגיעזען קאנצערט פאר דער יו-דישער עמיגראציע פון פוילען. די יודען אין אמע-ריקא ווילען הערען צום ביזם יאהר א לעבעדיגען גרוס פון זייער געוועזענער היים. דעם דאזיגען וואונש פון אמעריקאנער יודענטום איז דער פוי-לישער ראדיא ענטקעגען געקומען און איינגעלאדען דעם אויבער-קאנטאר סיראטא פאר'ן מיקראפאן.

די טראנסמיסיע פון דאזיגען רעליגיעזען קאנ-צערט האט אין אמעריקע געהאט אנ'אומגעהויערען ערפאלג. אין די אמעריקאנער יודישע צייטונגען, וואס זענען אהער אנגעקומען, ווערט געזאגט, אז עס איז נישט געווען קיין יוד אין אמעריקע, וואס זאל נישט האבען אויסגעהערט די פרעכטיגע גמים גורא'ם'דיגע תפילות פון חזן סיראטא.

דעם גרעסטען ערפאלג אין אויסלאנד האבען די פוילישע ראדיא-אודיציעס פון שאפענס שאפונגען. די אויסלענדישע ראדיא-סטאציעס טראנס-מיטירען גערן די דאזיגע קאנצערטען פאר זייערע ראדיא-הערערס.

דער בעקאנטער קלאוויר-קינסטלער וויקטאר לאבונסקי האט אויסגעפיהרט זיין פראגראם אין סטודיא פון פוילישען ראדיא ספעציעל פאר די ענגלישע ראדיא-הערערס.

אויפ'ן געביט פון אינטערנאציאנאלען פראג-ראמען - אויסטויש דורכ'ן ראדיא, עפענען זיך איצט אומגעהויערע מעגליכקייטען. דעם דאזיגען פראבלעם האט איצט געווידמעט די גרויסע ענגלישע צייטונג „טיימס", וועלכע האט ארויסגעלאזען א ספעציעלען ראדיא-נומער. דארט ווערט טאקע אויפ-געקלערט בישט נאר פאר ענגלענדער, נאר פאר דער גאנצער וועלט, די מאכט און בעדייטונג פונ'ם ראדיא פארן וועלט-שלום און פעלקער דערנעהנ-טערונג.

ביים ענגלישען ראדיא איז שוין זאגאר געגרינ-דעט געווארען א ספעציעלע אויסלאנד-אפטיילונג, וואס בעשעפטיגט זיך מיט די ענינים פון אינטער-נאציאנאלען ראדיא-אויסטויש.

ראדיא וועלט-אויסשטעלונג אין אלימפיא

וואונדערבארע ערפינדונגען אויפ'ן ראדיא-געביט: מען זעהט זיך שוין בעת'ן טעלעפאנירען

די גרעסטע סענסאציע אין לאנדאן איז איצט די באר וואס געעפענטע ראדיא-אויסשטעלונג אין אלימפיא. בעזונדערס אינטערעסאנט איז דארט צו זעהען די געשיכטליכע ענטוויקלונג פונ'ם ראדיא פאר די לעצטע 13 יאהר און די מערקווירדיגע פארט-שריט, וואס דער ראדיא האט געמאכט פאר דער צייט.

אויף דער דאזיגער אויסשטעלונג ווערט אויך געוויזען, ווי אזוי עס האט אויסגעזעהען די ערש-טע ראדיא-אויסשטעלונג אין יאהר 1921. מען זעהט דארט אומגעלומפערטע גרויסע קאסטענס, אין וועל-כע עס געפינען זיך קנוילען פון צונויפגעפלאכטענעם עלעקטרישען דראהט, א גרויסע צאהל גאלקעס, שרייפלעך און קנעפלעך. אט אזוי האבען אויסגע-זעהען די ערשטע ראדיא-אפאראטען. אויף די ווענט געפינען זיך אויפשריפטען פון יאהר 1921, אז די טעכניקער האבען שוין געפונען א מיטעל צו הערען ראדיא פון ווייטע מרחקים. פון דעמאלט אן אבער האט דער ראדיא געמאכט אומגעהויערע פארטשריט.

אמעהרסטען אינטערעסירט דא דעם פובליקום דער טעלעוויזיע-פאווילאן, וואו עס ווערט דעמאנסטרירט א טעלעפאן-אפאראט מיט א מאט-שייבעל אויף וועלכען עס בעווייזט זיך אדם געשטאלט פון דער פערזאן, מיט וועלכער מען רעדט דורכ'ן טעלעפאן. ביי אנ'אנדערען ראדיא-אפאראט זעהט מען אויפ'ן עקראן פילם-סצענעס, וואס זענען איבערגעשיקט געווארען דורך די ראדיא-כוואליעס.

ספארט-בעוועגונג

פון מכבי וועלט=פערבאנד

קרייז-קאנפערענץ פון מכבי-פערבאנד אין ביעלסק

דעם 21 ד. מ. איז אין סאסנאוויעץ פאר־געקומען א קרייז-קאנפערענץ פון זאגלעמביע־געביט. עס האבען זיך בעטייליגט פארשטעהער פון 11 קלובען. אין נאמען פון צ. ק. האט זיך אין דער קאנפערענץ בעטייליגט וויצע-פרעזעס מגר. מ. דייקעס, וועלכער האט זיך אין א ברייטערען רעפעראט ארומגערעדט די איצטיגע לאגע אין מכבי-פערבאנד און די צוגרייטונגען צו דער 2 מכביאדע. נאך א ברייטער דיסקוסיע אין וועלכער עס האבען אנטיילגענומען אלע אנוועזענדע זענען אפראבירט געווארען אלע שריט פון צ. ק.

קאנפערענץ פון פארשטעהער פון די ציוניסטישע יוגענד=ארגאניזאציעס

כדי צו קאארדינירען דעם ספארט פון די יוגענד-ארגאניזאציעס, וועלכע זענען פערבונדען מיט דעם מכבי-פערבאנד אין פוילען, רופט דער צ. ק. אויף דעם 11 נאוועמבער א קאנפערענץ פון פארשטעהער פון די צ. ק. פון אלע יוגענד־ארגאניזאציעס. אויף דער קאנפערענץ וועט ווערען אויסגעארבייט א גענויער פלאן פון ספארטליכער ארבייט און לאגערן.

פלענאר=סעסיע פון הויפט = ראט און פון מכביאדע=קאמיטעט אין ווארשע

דאנערשטאג, דעם 1 נאוועמבער וועט אין ווארשא פארקומען א זיצונג פון פון הויפט-ראט פון מכבי-פערבאנד און פון מכביאדע-קאמיטעט.

דער טאג-ארדנונג נעמט ארום פאלגענדע פונקטען: ערעפנונג דעפ. ד"ר ה. ראזמארין, דו"ח פון עקספעדיציע-לייטער — מגר. מ. דיקעס, ספארט-ארבייט — דיר. מ. מינץ. רעגולאמין פון מכביאדע-קאמיטעט — ד"ר בעקמאן. קארעפעראט — ד"ר העבענשטרייט, בעשטעטיגונג פון פראטא־קאל פון דער צווייטער זיצונג פון דעם הויפט=ראט, דו"ח פון פינאנציעלען צושטאנד — מגר. בירגער, דו"ח פון לייטער פון די לאגערן — נ. לעבענבאום, מעמאריאל פון לעמבערגער קרייז, פרייע פארשלאגען.

באקס

„י.ק.פ." (לאדז) „דראגאם=ווארא" (רומעניען) 1:15

די אזוי שטארק רעקלאמירטע רומענישע מאנשאפט, וועלכע זאל האבען ביי זיך עטליכע מייסטערס, האט אין לאדז אויפ'ן מעטש געגען „י.ק.פ." אינגאנצען ענטוישט און דער אייגענט־ליכער רעזולטאט פון מעטש האט געדארפט זיין 0:16 לטובת „י.ק.פ." דעם איינציגען פונקט פאר די געסט, האבען זיי געשאנקען די ריכטער, ווייל דער לאדזער באקסער וואורם איז אין אלע הינ־זיכטען. געווען בעסער.

די געסט רעפרעזענטירען א זעהר פרימי־טיווען באקס און מאכען דערביי דעם אנשטעל פון ?ערשטראנגיגע פויסטלער. אויף וויפיל אונז איז בעקאנט דער מצב פון רומענישען באקס, איז די מאנשאפט וואס האט נעכטען געקעמפט א צווייט ראנגיגע. מ'דארף דעריבער א צווייט מאל זיין זעהר פארזיכטיג. ביים אנגאזשירען אויסלענדישע. מאנשאפטען און נישט פערדינטע מיטלען קיינעם נישט צוזעצען.

די רומענישע באקסער זענען אלע שעהן געבויטע בחורים און זענען זעהר אויסהאלטעוודיג, דאס איז אבער ווייניג צו זיין פויסטלער מיט גרויסע אמביציעס.

אין דער פליגען-וואג בעזיגט גלובא — „י.ק.פ." זיין געגנער מאנק, וועלכער מאכט דעם איינדרוק פון א אלטען שוין געענדיגטען באקסער. גלובא, איז פיל געשיקטער און קאן יעדען קלאס פון רומענער אויסמיידען.

אין דער האן=וואג שלאגט ספאדענקעוויטש — „י.ק.פ." נאך א געניג שארפען קאמף אונגור־יאנא. ספאדענקעוויטש איז פיל אגרעסיווער און און איז אין אלע דריי רונדען אגרעסיווער.

אין דער פעדערען-וואג, האט וואזשניא־קעוויטש—„י.ק.פ." געטראפען אויף זעהר הארטען באקסער—איכנאטיוק. דער לאדזער האט פון ערשטען צייכען אן געקלאפט ווי אין א זאק אריין, אבער דער רומעניער איז זעהר אויסהאלטעוודיג און ביים סוף פון קאמף, האט ער אפילו געפרובט צו אטאקירען. פערשטעהט זיך, אז ער האט שוין גארנישט געהאט צו זאגען נאך אזויפיל „סעריעס".

אין דער לייכטער וואג, האט באנאשאק (י. ק.פ.) געקעמפט מיט דעם אמייסטען אוואנסירטען רומענישען באקסער — האווריעלעסקו, אבער באנא־שאק האט איהם שוין אין דער ערשטער רונדע „בעקענט" מיט זיינע פויסטען און בעזיגט דורך א קנאק=אוט.

אין דער האלב-מיטעל-וואג, האט דורקאווסקי (י.ק.פ.) געצוואונגען זיין געגנער פעפעסקו — צו קאפיטולירען פון קאמף אין דער צווייטער רונדע.

כמיצלעווסקי האט נישט געהאט קיין געלע= גענהייט ארויסצווייזען זיין קלאס. זיין געגנער — יאנושעוויץ איז געווען מיט צוויי קעפ העכער פון איהם און איז פיל שווערער, אבער שוין דער צווייטער קלאפ האט איהם פערענדיגט פון קאמף.

אין דער האלב-שווערער-וואג, האבען די געסט ערצילט דעם איינציגען פונקט, הגם וואורם (י.ק.פ.) איז געווען פיל בעסער פון קליטאן.

קרענץ האט נישט געהאט קיין גרויסע אר־בייט מיט דראטש'ן און נאך א מיאוסען קאמף בעזיגט אויף פונקטען.

די נעכטיגע „ליגע"=קאמפען אין פוילען

וויסלא — ל.ק.ס. 2:4

רוך — גארבארניא — 2:2

פאלאניא — ווארשאוויאנקא 0:1

ווארטא — פאדגוזשע 3:5

קראקאוויא — פאגאן 1:3

מעטשען וועגען אריינגעהן אין דער „ליגע"

שמיגלי (ווילנא) — לעגיא (פויזען) 0:2

רעוורא (סטאניסלאוואוו) — 7 פולק (לובלין) 0:5

מייסטערשאפטס - מעטשען פון דער „א" קלאס אין לאדז

מכבי — ווימא 1:1

די יודישע מאנשאפט האט געשפילט פיל בע־סער פון „ווימא", און האט פערדינט אויף א נצחון. „מכבי" שפילט איצט בעדייטענד בעסער ווי אין אנהויב יאהר. קודם כל איז ביי איהר איצט פאראן א שטארקער גלויבען אין איהרע כוחות און א ווילען צו זיגען.

ביז פארן סוף האט די יודישע מאנשאפט גע־פיהרט 0:1 און האט אפילו נישט אויסגענוצט קיין שטראף-שטויס, די גאנצע מאנשאפט האט גע שפילט זעהר אמביציעז און אויסגערעכענט ביי מעהר מזל וואלט זי אפגעהאלטען א נצחון

הכח — ס. ק. ס. 2:1

„הכח" האט פארן מעטש נישט געגלויבט, אז זי איז אימשטאנד אפצוהאלטען א נצחון איבער „ס.ק.ס." איבעריגענס, ביי דער פארם אין וועלכער ס'געפינט זיך איצט „הכח", האט יעדער איינער פאר אויסגעזאגט א לייכטען נצחון פון „ס.ק.ס." עס האט זיך אבער ארויסגעוויזען אז ביי מעהר צוגרייטונ־גען און אמביציע צו בעזיגען דעם געגנער, וואלט „הכח" ארויסגעפיהרט פון מעטש צוויי פונקטען, עס איז באמת א וואונדער איף דער לייטונג פון „הכח"-סעקציע, וועלכע קאט שוין אדורכגעלעבט פערשי־דענע צייטען, זאל איצט נישט געפינען קיין מיטלען צו בעהערשען די לאגע. „הכח" מאכט דעם איינדרוק אויפן פלאץ ווי זי וואלט שוין געוואלט פטור ווערען פון חוב צו שפילען די מייסטערשאפטס-מעטשען און צוליב דעם זענען אזעלכע שלעכטע רעזולטאטען.

בעכטען האט שוין די יודישע מאנשאפט גוט געשפילט בעסער ווי געגען „וו.ק.ס." אבער עס פעהלט איהר נאך זעהר א סך בכדי איינצוהאלטען איהר ארט, וועלכעס זי האט אויסגעקעמפט נאך אזוי פיל יאהר.

פ. ט. צ. — ווידזעוו 2:4

וו. ק. ס. — ל. ק. ס. (רעז.) 2:2

טוריסטען — ל. ט. ס. ג. 0:0

די טוריסטען פיהרען ווייטער אין דער טאבעלע.

מייסטערשאפטס-מעטשען אין דער „בע"=קלאס

טור — י. ק. פ. 0:2

סאקול (זגערזש) — בר-כוכבא 0:8

„מכבי" זיגט אין געוויכט-הויבען

שבת איז אין לאקאל פון „מכבי" פארגעקומען די פעראיינס-מייסטערשאפטס-פערמעסטונגען אין געוויכט-הויבען, הגם אין „מכבי" האט געפעהלט הערשקאוויטש, האט זי אפגעהאלטען א נצחון איבער „שילא" אין א רעזולטאט פון 1040 קילא ביי 1025 פון שילא.

אין „מכבי" האט זיך אויסגעצייכענט דער יונ־גער זילבערבוים, נאך די געוויכט-הויבען איז פאר־געקומען א מעטש אין רינג-קאמפען צווישען דער יונגער סעקציע פון „מכבי" מיט „ס.ק.ס.", דער מ מעטש האט זיך פערענדיגט מיט א רעמי-רעזולטאט.

לאדזער „מכבי" זיגט אין זגערזש

אין זגערזש האט נעכטען אין א פריינדשאפטס־מעטש א קאמבינירטע מאנשאפט פון לאדזער „מכבי" בעזיגט די ארטיגע „מכבי" מיט א רעזולטאט פון 1:6. די טויערען האבען געשאסען גאלדבערג 2, — 3, און באסיז — 3. פאר די זגערזשער — בער־מאן.

מכבי ארגאניזירט א נארטען-סעקציע

דער לאדזער „מכבי" גרייט אויפן וועג פון אל־זייטיגער ענטוויקלונג. איצט ווערט ארגאניזירט זיי א נארטען-קורס אונטער דער לייטונג פון בעקאנ־טען נארטען-אינסטרוקטאר אבסאלווענט פון מלו־כהשען אינסטיטוט פאר פיזישער ערציהונג — ה' לעבענבוים.

אין אנהויב וועלען די איבונגען פארקומען ארום לאדז און פון 20 דעצעמבער אין זאקאפאנע.

אינפארמאציעס ערטיילט דער סעקרעטאריאט פון „מכבי" אל. קאשטשושקי 21, טעל. 24107

(ווייטער זעה 8-טע זייט).

ר. איזראעל

דער בערזען=סוחר

שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

24

— דערמאהנט זיך באר גוט, האט דער אינ־ספעקטאר געזאגט, דאס איז זעהר וויכטיג. אפשר האט איהר בעמערקט, אז אויסער אייך האט זיך נאך אימיצער אינטערעסירט מיט פאזען?

— איך האב גארנישט בעמערקט, אויף וויפיל מיין געפיהל נארט מיך נישט אפ, האט קיינער מיט קיינעם אויסער מיר נישט געהאט קיין נאר־הענטע בעציהונגען...

— פערשטעהט זיך אין לאנדאן, האט דער אינספעקטאר געשמייכעלט.

— איך האב אפילו נישט געהאט אזעלכע אספי־ראציעס צו האבען איבער פאזין דעם מאנאפאל איבער דער גאנצער וועלט.

— נו, דאס איז נאר א שפאס, דער ענין איז צו פיל ערנסט, או מען זאל זיך קענען אי־בער איהם פרעהליך מאכען. איך האב אייך אהער גערופען מיסטער מארקוס אין דער ראל פון אנ־געדות, און איצט טאקע הויב איך אן די אויספאר־שונג, אייער נאמען?

איך האב אנגעקוקט דעם אינספעקטאר.

— דאס הייסט, איך קען אייער נאמען און פאמיליען-נאמען, אבער איצט פיהר איך אן אפי־ציעלע אויספארשונג, און ווען אפילו מייז פא־טער זאל שטעהען פאר מיר, וואלט איך איהם אויך געמוזט פרעגען וועגען זיין נאמען און פא־מיליען-נאמען.

— שמעון מארקוס, האב איך גלייכגילטיג געענטפערט.

— בעשעפטיגונג?

בערזען-סוחר.

— אייער אדרעס?

— וועסט סטריט, היגטער דעם ראיטען הויז.

— וואס פאר א בירגער.

— אנ'אויסלענדער, א פוילישער בירגער, שטעה אונטערן שוץ פון פוילישען גענעראל-קאנ־סולאט אין ענגלאנד.

— זעהר ליבענסווירדיג, מיסטער מארקוס, איך מוז אייך זאגען דעם אמת, או איך האב נישט גע־וואוסט, אז איהר זענט אנ'אויסלענדער, האט דער אינספעקטאר העפליך געזאגט. אויב אזוי איז מיין אויספארשונג איצט נישט געזעצליך, די ערשטע אויספארשונג מוז פארקומען מיט'ן וויסען און אין דער אנוועזענהייט פון א קאנסולאט-פארשטעהער, אזעלכע זענען אונזערע פארשריפטען.

— קען איך שוין געהען, האב איך געפרעגט דעם אינספעקטאר, אויפשטעלענדיג זיך פון ארט.

— יא, ענטשולדיגט פארן קליינעם מיספער־שטענדניש, מיר וועלען נאך האבען א געלעגענהייט אויפצוקלערען דעם ענין און אהן אומאנגענעהמליכ־קייטען.

— אהן אומאנגענעמליכקייטען? פארוואס אומ־אנגענעהמליכקייטען? צי מיינט איהר נישט מיך, הער אינספעקטאר.

— דער פערהער איז פערענדיגט, מיסטער מאר־קוס, אויף מיר ווארטען נאך זעהר פיל אינטערע־סאנטען.

איך האב פערשטאנען, אז דעם אינספעק־טארס רייד זענען גלייך דערמיט, אז איך קען שוין אוועקגעהען, איך האב א מאך געגעבען מיט דער האנד, אזוי ווי איבער וואלט געוואגט:

— פערדרעהט מיר נישט מעהר דעם קאפ, ווען איך וואלט געוואלט זיין עמפינדליך, אויף קצ־דקן ווארט וואלט איך שוין געווען משוגע.

איך האב אנגעטאן אין מאנטעל און אוועק צו מיר אין ביורא, וועלענדיג איבגאנצען פערגע־סען אן דעם אומגליק מיט רובינען. כ'האב אפילו שוין געהאט בעשלאסען נישט באנצופרעגען אפילו אויף פאבין. אין אמתען, איז מיך דער ענין נישט מעהר אנגעגאנגען, ווען אפילו רובין איז גע־ווען אימער פון מיינע בעסטע פריינד, וואלט נאך די פרוי רובין צו מיר זיך אנדערש בעצויגען, וואלט געווען מיין פליכט איהר צו העלפען מיט אנ'־עצה, מיט א טרייסט און אפשר.... אבער איצט ווען זי האט מיך אזוי אויפגענומען און זיך מיט מיר געשפילט ווי מיט א באלעמעל, האב איך מעהר קיין שום אינטערעס פאר איהר נישט גע־האט.

איך האב אנגעהויבען אנצונעהמען אינטערע־סאנטען אין מייך געשעפט, ווי ערשטויבט בין איך אבער געווארען, ווען לויט דער רייה ווי ס'זענען צו מיר אריינגעקומען די אינטערעסאנטען, איז פאר מיר געשטאנען נישט קיין אנדערע ווי די פרוי רובין. איך האב זיך אויפגעשטעלט פון מייך ארט, כ'האב נישט געוואוסט, וואס כ'זאל אנהויבען צו טון. אבער אינסטינקטיוו האב איך מיט דער האנד אנגעוויזען אויף א שטוהל און געבעטען די פרוי רובין זיך צו זעצען, פרוי רובין האט זיך אוועקגעזעצט.

— מיט וואס קען איך אייך דינען, האב איך געפרעגט.

— מיך גארנישט, האט די פרוי רובין חוצפה'־דיג געענטפערט. אויב איהר קענט איבמיצען דינען, איז באר זיך.

— ווי זאל איך דאס פערשטעהען?

— ווי איהר ווילט, איך פעררופ זיך אויף אונזער געשפרעך בייאכט ביי מיר אין דער וואוינונג.

— אפשר וואלטען מיר דאס דאזיגע גע־שפרעך איבערגעלאזען צו פיהרען אויף אנ'אנדער ארט אין אנ'אנדער צייט.

— פערקעהרט, כ'וואלט, אז דא איז דאס ריכטיגע ארט פון פערשטענדיגען זיך אין דעם ענין, ווייל איך וואלט מעהר מיט אייך זיך נישט געוואלט טרעפען און וועגען דעם רעדען.

די דרייסטקייט, מיט וועלכער די פרוי האט מיט מיר גערעדט, האט מיך אינגאנצען ענטוואפ־פענט, איך בין געבליבען זיצען אונבעהאלפען, ווי א קינד, איך האב אנגעהויבען מורא צו בעקומען פאר דער דאזיגער פרוי.

— אבער וואס ווילט איהר פון מיר, פרוי רובין.

— איך וויל, או דער מערדער פון מיין מאן, זאל פערלאזען לאנדאן, באכמעהר — זאל פערלאזען ענגלאנד.

— ווען איך וואלט נאר געוואוסט ווער דער מערדער איז, ווען איך וואלט נאר געקענט העלפען איהם צו ענטדעקען.

— כ'האב פיינט פערבארעכערישע חוצפה, האט זי מיט אמאל אויסגעשריגען.

— און איך האב פיינט חוצפה'דיגע פערברעכערישקייט, האב איך פון מיין זייט אויסגעשריגען און געווען גרייט איהר צו ווייזען די טיר, דורך וועל־כער זי דארף פערלאזען מיין קאבינעט.

איך האב דאך אבער נישט געטון, ווייל אין דעם אויגענבליק האט די פרוי רובין, אהן צו זשעניר'ן זיך, ארויסגענומען פון בוזים צוויי בריף און געפאקעט מיט זיי אין דער לופט.

— איהר ווערט מיך יא פאלגען, ווייל איך מיין אייער טובה.

— בין איך, הייסט דאס, דער מערדער פון אייער מאן, האב איך זיך צולאכט.

— אט, ווי אייער לאכען שטעכט מיר אין הארצען! ווי קען זיך א מענש אזוי מאסקירען, האב איך מיט מיין מאן געהאט אין אייך אזא שטארקען טעות? מיר האבען אייך געהאלטען פאר א פריינד.

— אויב איך בין דער מערדער פון אייער מאן, האב איך שוין מעהר נישט אויסגעהאלטען, טא זייט אזוי גוט און גיט מיך איבער אין די הענד פון דער פאליציי.

— אט דאס וויל איך נישט, איך האב אימיצען געגעבען דאס ווארט, אימיצען אנ'אומגליקליכען מענש, אז איך וועל אייך נישט אומגליקליך מאכען. איך לעג אייך פאר או איהר זאלט אין פערלויף פון א יאר צייט פערלאזען ענגלאנד.

ביי די ווערטער האט זי זיך אויפגעהויבען און איז ארויס פון צימער.

— משוגענע, האב איך איהר נאכגעשריגען

(פארטזעצונג קומט).

די היטלעריסטען זוכען אין סאאר=געביט... יודישע שטימען

סאארבריקען, (יט״א. איבער פון די נאצי־פיהרער אין סאאר־געביט האט די טעג עפענטליך אויסגעדריקט די מיינונג, דאס עס איז שוין געקומען די צייט, אז די יודישע בעפעלקערונג אין סאאר־געביט זאל זיך דורכ'ן מויל פון איהרע פיהרער (עס זענען דערביי אנגערופען געווארען צוויי בעקאנטע יודישע יוריסטען) בעדינגונגסלאז ארויסזאגען פאר דער צוריק־איינגלידערונג פון סאאר־געביט אין דייטשען רייך. דאס סאאר־יודענטום האט דער דערמאהנטער נאצי־פיהרער אויסגעזאגט — פיהרט, זענען דאך דייטש. די אונבעדינגטהייט פון אזא ארויסזאגונג וואלט קלאר געמאכט די לאגע און אין אזא פאל, וואלט דער פיהרער (היטלער), וועלכער איז דאך בעקאנט פון זיין גרויסמוטיגקייט, זיך רעוואנשירט מיט געוויסע ספעציעלע קאנצעסיעס לגבי די סאארלענדישע נישט־ארישע. פון דער אנדערער זייט מוזען זיך די סאאר־יודען אפגעבען א חשבון, וואס ער ערווארט זיי, אויב עס וועלען פאר דייטשלאנד נישט אנגעגעבען ווערען די 97 פראצ. שטימען, אויף וועלכע עס רעכענט די רייכס־רעגירונג.

צו דער דאזיגער ערקלערונג נעהמט שטעלונג די בעקאנטע סאאר־בריקענער וואכענשריפט „וועסטלאנד,” וועלכע שרייבט צווי. אנד.: „די יודען אין דער סאאר זענען דייטש, אזוי דייטש ווי די יודען אין רייך. זיי זענען עס זייט צייטען, וואס מען געדענקט שוין נישט, זיי טראגען דייטשע נעמען און נישט פראנצויזישע, ווי די העררען פירא און לעהאשע (בעקאנטע נאצי־פיהרער אין סאאר־געביט), זיי זענען געבוירען געווארען אויף דייטשען באדען, נישט אין עגיפטען ווי דער הער רודאלף העס אדער אין בוענאס־איירעס ווי דער הער רייכס־לאנדווירטשאפטס־מיניסטער הארדע, זיי זענען ערצויגען געווארען אין דייטשלאנד און אויפגעוואקסען אין דייטשער קולטור און נישט אין מאסקווע ווי העררי ראזענבערג. זיי זענען אין דייטשלאנד אין משך פון פיל יאהר געלעגען אין די אקאפעס און זיך נישט געדעקט פון פראנט ווי דער העררי פריק, העררי געבעלס און העררי קובע... אבער די יודען אין סאאר־געביט שטעהען פאר דער פראגע: פאר אדער געגען היטלער. זיי זעהען און בלייבען דייטשען. זיי וואלטען אבער געוועהן שוטים, ווען זיי זאלען מיט'ן שטימצעטעל פאר דייטשלאנד אונטערגעשריבען זייער אייגענעם טויט־אורטייל. זיי ווייסען, אז אין פאל פון א נצחון וועט געריגנ לאזען פריי די גאס פאר זייער ס. א.־לייט און פאר דער אייזערנער גווארדיע. און אפשר נישט בלויז אויף איין נאכט. זיי ווייסען, אז דאס קאנצענטראציאנס־לאגער עקזיסטירט שוין”...

קאטאסטראפאלע בעפעלקערונגס־ירידה צווישען דייטשע יודען

אין דייטשלאנד לעבט היינט ווייניגער ווי א האלב מיליאן יודען

בערלין (יט״א) עס זענען פערעפענטליכט געווארען אפיציעלע ציפערן איבער דער צאהל מעסיגקייט פון דער יודישער בעפעלקערונג אין דייטשלאנד אויפ'ן יסוד פון דער צעהלונג פון 16. יוני 1933. לויט דער דאזיגער צעהלונג האבען אין גאנץ דייטשלאנד געלעבט בלויז 499,682 יודען, ד. ה. 0,77 פראצ. פון דער אלגעמיינער בעפעלקערונג. בעת אין 1925 האט זייער צאהל אויסגעמאכט 0,9 פראצ. אין דער זעלבער צייט (פון 1925 ביז 1933) איז די גאנצע בעפעלקערונג אין דייטשלאנד געוואקסען מיט 4,5 פראצ., די יודישע בעפעלקערונג האט זיך דאגעגען פערקלענערט מיט 11,46 פראצ. די דאזיגע ירידה ערקלערט זיך בלויז אין א קליינעם טייל מיט דער פערגרעסערטער שטערבליכקייט וועלכע האט געגעבען א באטייטליכע ירידה. בלויז אין פרייסען האט דער שטערבליכקייט - איבערשוס בעטראגען העכער 15 טויזענד נפשות. עס קומען דערצו צו עטליכע טויזענד ארויסטריטען פון יודענטום, דער אויבעריגער בעפעלקערונגס - פערלוסט צווישען די יודען ערקלערט זיך מיט דער אויסוואנדערונג.

לויט די בעזונדערע פראווינצען האט זיך די יודישע בעפעלקערונג פערקלענערט בעזונדערס אין בייערן, וואו זי מאכט איצט אויס ווייניגער ווי 42 טויזענד נפשות, ד. ה. 0,55 פראצ. פון דער גאנצער בעפעלקערונג, די ירידה האט פאר דער צייט פון 1925 בעטראפען 14,66 פראצ. נאך גרעסער איז געווען די ירידה אין די קלענערע פראווינצען, אין ברוינשווייג האט די יודישע בעפעלקערונג זיך פערקלענערט אויף 33,03 פראצ., אין מעקלענבורג — אויף 28,71 פראצ.

אין בערלין האבען אין צעהלונגס־טאג געלעבט 160,564 יודען, ד. ה. העכער 30 פראצ. פון גאנצען דייטשען יודענטום, די פערהעלטענישמעסיג קליינע ירידה, וואס האט אין פערגלייך מיט 1925 אויסגעמאכט בלויז 7,01 פראצ., ערקלערט זיך מיט דער שטארקער אינערליכער אימיגראציע פון דער פראווינץ.

אין ברעסלוי האט זיך די יודישע בעפעלקערונג פערקלענערט מיט קנאפע 14 פראצ. און האט אין 1933 אויסגעמאכט 20,202 נפשות.

אין פראנקפורט האט די ירידה פון דער יודישער בעפעלקערונג בעטראגען קנאפע 12 פראצ. פראנקפורט האט אין 1933 געצעהלט 26.158 יודען.

די גרעסטע ירידה, ווייזט פון די פרייסישע שטעט אלטאנא. די יודישע קהלה אין דער דאזיגער שטאט האט זיך פערקלענערט מיט גאנצע 24,3 פראצ. אויפ'ן צווייטען ארט געהט וויסבאדען, וואו דער יודישער בעפעלקערונגס־פערלוסט האט בעטראפען קנאפע 22 פראצ.

צוליב דער אויסוואנדערונגס־בעוועגונג קיין אויסלאנד צווישען די דייטשע יודען, וואס האט אנגעהאלטען דאס גאנצע יאהר 1933 און צום טייל אויך אין 1934, און צוליב דעם וואהרשיינליכען נאטירליכען פערלוסט אין דער דאזיגער צייט, דארף מען אננעהמען, אז אין משך פון די 17 חדשים זייט דער צעהלונג, אויף וועלכער עס בעציהען זיך די אויבענגעבראכטע ציפערן (16. יוני 1933), האט זיך די יודישע בעפעלקערונג אין דייטשלאנד נאך מעהר פערקלענערט אונטער דער דערמאהנטער ציפער 499,682.

מיט וואס ערקלערט זיך די לעצטע פערזי־כערונג פון עסטרייכישען קאנצלער

וועגען גלייכער בעהאנדלונג פון יודען?

פראג (יט״א) אין צוזאמענהאנג מיט דער לעצטער ערקלערונג, וואס דער עסטרייכישער בונדעס־קאנצלער ד״ר שושניג האט פאריגע וואך אפגעגעבען פאר'ן פרעזידיום פון דער ווינער יודישער קולטוס־געמיינדע, אז די עסטרייכישע רעגירונג שטעהט אויפ'ן באדען פון קאנסטיטוציאנעלען פרינציפ פון גלייכהייט און גלייכבערעכטיגונג פון אלע שטאטס־בירגער, ווערט מיטגעטיילט, אז צו דער דאזיגער ערקלערונג האט זיך ד״ר שושניג געזעהען געצוואונגען צוליב די צאהלרייכע פראטעסטען, וואס די עסטרייכישע רעגירונג האט בעקומען פון אויסלאנד געגען איהר אנטיסעמיטישער פאליטיק. דערצו האבען אויך געווירקט די בעריכטען, וואס די בונדעס־רעגירונג האט בעקומען פון איהרע דיפלאמאטישע פארשטעהער אין אויסלאנד, בעזונדערס ענגלאנד און אמעריקא. ד״ר שושניגס ערקלערונג האט אזוי ארום בעצוועקט צו בערוהיגען די עפענטליכע מיינונג אין אויסלאנד, אין וועלכער עס איז די לעצטע וואכען אלץ מעהר געוואקסען די בעאונרוהיגונג וועגען גורל פון די עסטרייכישע יודען.

צי זענען אין סטאמבול פארגעקומען רעוויזיעס אין יודישע ארגאניזאציעס וואס זענען חשוד אין ציוניזם?

סאלאניקער בעריכט ווערט אפגעלייקענט

לאנדאן (יט״א) „דזשואיש קראניקל” — ברענגט א בעריכט פון סטאמבול, אין וועלכען עס ווערט אפגעלייקענט די ידיעה, וואס איז געהאט פארשפרייט געווארען דורך סאלאניקי וועגען דעם, אז די טערקישע מאכט־ארגאנען זאלען כלומרשט האבען דורכגעפיהרט רעוויזיעס אין יודישע ארגאניזאציעס אין טערקיי, זוכענדיג מאטעריאלען וועגען ציוניסטישער טעטיגקייט. אין דעם דערמאהנטען סאלאניקער בעריכט איז זאגאר געווען דערצעהלט וועגען דעם, אז אין סטאמבול זאל כלומרשט האבען ארעסטירט געווארען, אונטער'ן חשד פון פיהרען א ציוניסטישע טעטיגקייט, דער פארשטעהער פון יק״א אין טערקיי סעדיה טשערניאק. דער קארעספאנדענט פון „דזשואיש קראניקל” שטעלט פעסט, אז דער דערמאהנטער סאלאניקער בעריכט ענטשפרעכט נישט דער ווירקליכקייט און מאכט אויפמערקזאם, אז לעצטענס זענען פון סאלאניקי שוין מעהרערע מאל פערשפרייט געווארען נישט ריכטיגע ידיעות איבער דער בעהאנדלונג פון יודען אין טערקיי. דער קארעספאנדענט עצה'ט דעריבער צו בעציהען זיך פארזיכטיג צו סאלאניקער מיטטיילונגען איבער דער לאגע פון יודען אין טערקיי.

2 אנטיסעמיטישע רעדאקטארן אין גריכענלאנד

צוגעצויגען דורך דער פראקוראטור צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט

סאלאניק (יט״א) די רעדאקטארן־ארויסגעבער פון וועניזעליסטישען אנטיסעמיטישען בלאט „עלעפטעראס טיפאס”, פארדיס און מוסאלאנגיטיס, זענען דורך דער פראקוראטור צוגעצויגען געווארען צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט פאר זייערע אנטי־יודישע פרעסע־אגיטאציע, עס ווערט זיי פארגעווארפען, אז זייערע ראסען־האס צווישען די בעזונדערע בעפעלקערונגס - טיילען און בעגעהן דערמיט א טאט, וואס איז עלול צו שטערען די עפענטליכע רוה.

דער ערשטער פון די אנגעקלאגטע, פארדיס, איז נאך אין 1931 געווען בעשולדיגט אין פיהרען א העץ־קאמפאניע אין דער פרעסע, וועלכע האט דעמאלט גורם געווען די אנטי־יודישע אונרוהען אין סאלאניק און די אונטערצינדונג פון יודישען קווארטאל קאמבעלא.

בעראטונג פון רייכס־בונד פון יודישע פראנט־סאלדאטען

בערלין (יט״א) אונטערן פארזיץ פון ד״ר לעווענשטיין, דעם פרעזעס פון „רייכס־בונד פון יודישע פראנט־סאלדאטען”, איז פארגעקומען א בעראטונג פון די פארזיצער פון די 16 פראווינץ אפטיילונגען פון דעם בונד. אויף דער בעראטונג איז ארומגערעדט געווארען די לאגע פון די יודען אין דייטשלאנד און די בעזונדערע אויפגאבען, וואס דער רייכס־בונד פון יודישע פראנט־סאלדאטען האט אויסצופיהרען אין די איצטיגע בעדינגונגען, בעזונדערס לגבי דער יודישער יוגענד.

פראטעסט געגען די יודען־רדיפות אין דייטשלאנד

ניו־יארק (יט״א) דער העכסטער בישאפען־ראט פון דער פראטעסטאנטישער קירך און די פעדעראטיווע שטאטען האט איינשטימיג בעשטעטיגט די רעזאלוציע, וואס איז אנגענומען געווארען דורך די דעלעגאטען פון די פראטעסטאנטישע געמיינדען אלס פראטעסט געגען די יודען־רדיפות אין דייטשלאנד.

ספארטאק

דער פיהרער פונ'ם גרויסען אויפשטאנד פון די שקלאפען אין רוים

די מערקווירדיגע געשיכטע פון זיין לעבען. זיין קאמף פאר פרייהייט און זיין טראגישער טויט

פון חיים שויס

3)

ספארטאק צושלאגט די רוימישע ארמעען און בעפרייט די שקלאפען

דער ערשטער זיג, וואס ספארטאק האט אפגעהאלטען איבער די רוימער, איז געווען א פראדוקט נישט אזוי פון העלדישקייט און מוט, ווי פון קלוגשאפט, פון א געניאלען איינפאל.

ספארטאק און זיינע חברים און אנהענגער זענען געווען בעלאגערט אויף דעם פעלז ביים בארג וועזוווי. צוקומען צום פעלז האט מען געקאנט בלויז דורך איין זייט. אט דעם צוגאנג האט קלאדיוס בעזעצט מיט זיינע סאלדאטען, און ער איז געווען זיכער, אז די שקלאפען וועלען דורך הונגער זיין געצוואונגען זיך אונטערצוגעבען. אבער די שקלאפען זענען געווען קליגער פון איהם.

אין אנהויב האט ספארטאק געראטען, אז מען זאל בעסער פאלען דורך דער שווערד איידער דורך הונגער. אבער עס איז איהם באלד איינגעפאלען א פלאן, ווי זיך צו בעפרייען פון דער בעלאגערונג.

אויבען אויפ'ן בארג זענען געוואקסען א סך ווילדע ווינשטאקען. האבען ספארטאק און זיינע חברים אויסגעפלאכטען שטריק און לייטערס פון די שטארקסטע צווייגען פון די ווינשטאקען, און איינער נאכ'ן אנדערען זיך ארונטערגעלאזען מיט די שטילערהייט פון דער גלייכער וואנט אונטען אין טיפען טאל אריין. די רוימישע סאלדאטען זענען געווען איינגעשלאפען און האבען קיין שום פערדאכט נישט געהאט. און ווען זיי האבען אויפגעוואכט, איז שוין געווען צו שפעט, ספארטאק און זיינע חברים האבען זיי ארומגערינגעלט פון הינטען און זיי אינגאנצען צעשלאגען, זיי האבען אפילו פערכאפט די וואפען און דעם באגאזש פון די רוימישע סאלדאטען.

דער דאזיגער זיג פון ספארטאק'ן האט באלד אפגעקלונגען ווייט ארום, און באלד מעהר האבען זיך גענומען שיטען צו איהם מחנות שקלאפען פון נאהענט און ווייט, וועלכע האבען איהם אנגעבאטען זייער דינסט און זייער געטריישאפט.

אין רוים האט מען דערזעהען, אז די זאך הויבט אן ווערען ערנסט, און מען האט ארויסגעשיקט א גרעסערען קאמאנדיר, וואריניוס, מיט א גרעסערען חיל צו צושלאגען די שקלאפען.

אבער וואריניוס האט נישט אויסגעשטעלט גלייך זיין גאנצע ארמעע געגען ספארטאק'ן. ער האט צוערשט געשיקט געגען איהם זיינעם אונטער־קאמאנדיר, פוריוס, מיט צוויי טויזענט מאן. אבער פוריוס האט געכאפט אן עהנליכען אפשניט, ווי פאר איהם קלאדיוס, אויך ער איז צושלאגען געווארען פון ספארטאק'ן.

האט וואריניוס געשיקט א צווייטען אונטער־קאמאנדיר, קאסיניוס, האט ער געכאפט נאך אן ערגערע מפלה. ער איז אליין געפאלען טויט אין דער מלחמה, און ספארטאק האט פערכאפט זיין גאנצען לאגער מיט גאר דעם באגאזש און דער אמוניציע פון זיין חיל.

איצט האט דער הויפט־קאמאנדיר וואריניוס אליין ארויסגעמארשירט געגען די צעבונטעוועטע שקלאפען, אבער אויך ער איז מיאוס צושלאגען געווארען, און זיין פערד, צוזאמען מיט די עהרען־צייכענס פון זיין הויכען אמט, זענען אריינגעפאלען צו ספארטאק'ן אין די הענט.

ספארטאק האט אויך אין דעם דאזיגען צוזאמענשטויס מיט וואריניוס'ן זיך בענוצט מיט א קלוגען איינפאל צו צושלאגען דעם פיינד. ער איז געשטאנען פערגראבען און בעפעסטיגט מיט זיין לאגער, און וואריניוס האט איהם אזוי ווי ארומגערינגעלט און בעלאגערט. עס האט שוין אנגעהויבען ווערען א דוחק אין שפייז אין דעם לאגער פון די שקלאפען, אבער ספארטאק האט מיט א כיטרען פלאן געראטעוועט די סיטואציע. אט וואס ער האט געטון:

ער האט געלאזט אריינהאקען אין דער ערד ביי דעם לאגער שטאנגען, מיט א לידיגען פלאץ צווישען איין שטאנג און דעם אנדערען, און צו די שטאנגען האט ער געלאזט אנבינדען מתים, אנגעטאהן מיט אלע וואפען און כלים פון מלחמה, כדי די רוימישע סאלדאטען וואס זענען געשטאנען פון ווייטען, זאלען מיינען, אז דאס איז די געוועהנליכע וואך, וואס שטעהט אויסגעשטעלט צו היטען דעם לאגער און צו געבען סיגנאלען, צי דער פיינד קומט נישט אטאקירען. דערצו האט ער געלאזען אין לאגער א טרומייטער, וועלכער זאל בלאזען מיט א טרומייט, און האט נאך א חוץ דעם אנגעצונדען די געוועהנליכע וואך־פייערען. די רוימער זענען אזוי ארום געווען זיכער, אז אין ספארטאק'ס לאגער איז אלץ אין דער געוועהנליכער ארדענונג, ספארטאק אבער האט דערווייל מיט זיין גאנצען חיל, שטילערהייט, אין דער פינסטערניש פון דער נאכט, פערלאזען דעם לאגער.

ווען וואריניוס האט אויף מארגען אינדערפריה בעמערקט, אז די שקלאפען זענען נישטא אין לאגער, האט ער גלייך ארויסגעשיקט רייטער, אויסצוגעפינען אין וועלכער ריכטונג זיי זענען אוועק, און ער האט לאנגזאם זיי נאכגעמארשירט. אבער, ווי שוין געזאגט, איז ער דערנאך אינגאנצען צושלאגען געווארען. וואָרים זיינע סאלדאטען זענען געווען איינגעשראקען פון די מעשיות וואס זיי האבען זיך אנגעהערט וועגען די מפלות, וואס דאס רוימישע מיליטער האט שוין געכאפט פון ספארטאק'ן.

אזוי ארום איז ספארטאק כסדר געגאנגען פון זיג צו זיג, און זיין ארמעע האט אלץ מעהר זיך צעוואקסען. ער האט צושלאגען איין רוימישען קאמאנדיר נאך דעם אנדערען, און איז געווארען דער הערשער איבער גאר א גרויסען טייל פון איטאליע. ער האט דארטען אריינגעשטעלט גארניזאנען אין די שטעט און אנגעגרייט שפייכלערס מיט תבואה פאר זיין ארמעע.

אבער ספארטאק איז, אחוץ א גרויסער העלד, געווען אויך א קלוגער און ווייטזעהעודיגער פיהרער, שטעהענדיג ביים שפיץ פון זיין ערפאלג, מיט אן ארמעע פון צעהנדליגער טויזענטער סאלדאטען, בעפרייטע שקלאפען און ארימע פראלעטאריער, וועלכע האבען געקעמפט אונטער זיין קאמאנדע, האט ער זיך נישט געלאזט פערפיהרען און פערבלענדען פון ווייטלויפיגע פאנטאזיעס, נישט געקוקט אויף זיינע גלענצענדיגע זיגען, האט ער פאראויסגעזעהען, אז נאכאלעמען איז די אימפעריאליסטישע רוים דאך שטארקער פון איהם און זי וועט סוף כל סוף זיגען. וואָרים זיינע זיגען גופא האבען דאך געמוזט ענדליך פיהרען צו זיין מפלה, צו זיין אונטערגאנג, ווייל וואס מעהר ער האט געזיגט, אלץ מעהר האט זיין ארמעע געראבט און געמארדעט, און אלץ מעהר דעמאראליזירט איז זי געווארען.

וואלטען אט די סאלדאטען, אט די אנהענגער זיינע, געווען היימישע אין איטאליע, וואלט דאס אנדערש געווען. אבער זיי זענען צום גרעסטען טייל געווען צעבונטעוועטע שקלאפען, וועלכע ער האט צעפרייט, און אט די פרעמדע שקלאפען פון טראקיע, פון גאליע און גערמאניע, האבען נישט געקאנט קריגען אויף זייער זייט די אונטערדריקטע קלאסען פון רוים און די הערשאפט פון די רייכע פריצים און די אימפעריאליסטישע גענעראלען. דערצו נאך האט נישט געהערשט קיין אייניגקייט אין זיינע אייגענע רייהען.

דער קלוגער ספארטאק האט אלזא געזעהען פאראויס דעם סוף, און ער האט דעריבער געמאכט א פארשלאג צו זיין ארמעע, אוועקצומארשירען אין צפון פון איטאליע און דארטען אריבערגעהען די אלפען־בערג, און יעדערער זאל דערנאך אוועק צוריק אין זיין אלטער היים, וואו ער איז געפאנגען געווארען און פערקויפט געווארען פאר א שקלאף.

(המשך מארגען).

אקאדעמיע לכבוד באלעסלאוו לימאנאווסקי

(א) נעכטען איז אין פילהארמאניע פארגעקומען אנ'אקאדעמיע לכבוד דעם בעקאנטען ארבייטער„טוער פון פ.פ.ס. באלעסלאוו לימאנאווסקי, וועלכער איז איצט געווארען אלט 100 יאהר.

עס האבען גערעדט וועגען דעם לעבען און שאפען, און דער בעדייטונג פון לימאנאווסקי'ן פאר דער פוילישער ארבייטער-בעוועגונג: א רייה פראמינענטע ארבייטער-טוער, ובתוכם, די דעפוטאטען ניעדזשיאלקאווסקי, שטשערקאווסקי א. א.

אין נאמען פון „בונד" האט גערעדט דער ראטמאן מילמאן.

די אקאדעמיע האט זיך געשלאסען מיט'ן געזאנג פון „טשערוואני שטאנדאר".

היינט דער הערשעלע אווענד

אין דער יודישער געזעלשאפט פאר לאנדקענטשאפט

דער פאלקס-דיכטער הערשעלע (דאנעלעוויטש) איז איינער פון די דיכטער, וועלכע מ'הערט קיינמאל נישט אויף צו לייענען, שטענדיג און אייביג וועלען די דאזיגע קונצלאזע ליטעראטור-פערל געלייענט ווערען דורך די מאסען, וועלכע ווערען בעצויגען דורך הערשעלעס פאלקס-דיכטונג.

ווייניג זעהר ווייניג פון זיין שאפען האט דער בעשיידענער הערשעלע ארויסגעגעבען אין דרוק, דעריבער וועט זיין א געווינס פאר דעם בעסערען יודישען לייענער און ליטעראטור-ליבהאבער צו הערען הערשעלעס נישט-געדרוקטע לידער אויף זיין אווענט וואס ווערט איינגעארדנעט אין דער יודישער געזעלשאפט פאר לאנדקענטשאפט וואלטשאנסקא 35, היינט מאנטאג דעם 29 ד.ח. דאס איינליידטונגס-ווארט וועט האלטען דער דיכטער יצחק קאצצענעלסאן.

לעצטע גאסטשפילען פון אידא קאמינסקא אין ראזמאיטאשטשי

די ערפאלגרייכע גאסטשפילען פון דער בעריהמטער שוישפילערין אידא קאמינסקא דערנעהנטערען זיך צום סוף.

כדי צו געבען די מעגליכקייט די, וואס האבען נאך די פיעסע „א דאנק פון קינדער" נישט געזעהען, ווערט די דאזיגע פאפולער-געווארענע פיעסע געשפילט אויף די לעצטע גאסטשפילען פון אידא קאמינסקא היינט און די נאהענטסטע טעג.

נאך דער פארשטעלונג פון „א דאנק פאר קינדער" ווערט צוגעגעבען די ארטיסטישע ביילאגע.

לעצטע 2 מאל

פון פראגראם „אלץ ווערט געכשרט"

היינט און מארגען אווענט ווערט ביי דער „יודישער באנדע" אין „פילהארמאניע" געגעבען די לעצטע צוויי מאל דאס פראגראם „אלץ ווערט געכשרט". וואס בענהמט מיט זיינע שלאגער-נומערן שטארק אויס ביים היגען טעאטער-עולם.

פרייזען — איינהייטליכע.

דאנערשטאג — א נייע און לאדז נאך נישט געשפילטע פראגראם אונטערן נאמען „זאל לעבען צמח!".

ספארט-בעוועגונג

(ענדע פון דער 6. זייט) .

צי האט עס געלוינט...

פוילען-דייטשלאנד אין פינג-פאנג 2:7

אין דאנציג איז פארגעקומען א פינג-פאנג-מעטש צווישען פוילען און דייטשלאנד, וועלכער האט זיך פארענדיגט מיט א נצחון פון פוילען 2:7.

כאטש די פוילישע רעפרעזענטאנץ איז בעשטאנען פון דריי יודישע פינג-פאנגיסטען, בעהמען מיר זיך אינגאנצען נישט איבער מיט דעם זיג, ווייל מיר האלטען, אז עס וואלט געווען א פיל גרעסערער כבוד ווען זיי וואלטען נישט געשפילט.

עס פעהלט אונז אויך נישט דאס, וואס די לויטונג איז געלעגען אין יודישע העבד...

קאנפערענץ וועגען אפשאפען דעם פערבאט פאר די שול-יוגענד

די טעג איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון פערבאנד פון די ספארט-פערבאנדען אין פוילען וועגען אפשאפען דעם פערבאט פאר שילער צו געהערען צו ספארט-פערבאנדען. די קאנפערענץ האט אויסגעהערט א גרינדליכען רעפעראט פון פולק. גלאביש (פוסבאל-פערבאנד), דער רעדנער האט צווישען אנד. אנגעוויזען אויף די פאלגען פון דעם פערבאט, כמעט אינאלע ספארט-צווייגען איז א שטארקער מאנגעל אין איבעלינענטע ספארטלער. צוליב דער גזרה איז בכלל פאראן א קליינער צופלוס פון ספארטלער אין ביי אונז לאגע קאן דער ספארט אין פוילען בכלל אפגעשוואכט ווערען.

עס איז אנגענומען געווארען א קאמפראמיס-רעזאלוציע, וועלכער צילט אפצושאפען דעם פערבאט נאר טיילוויז, אזוי למשל וועלען געשאפען ווערען צווישען-שול קלובען, שילער וועלען נאר ביי א געוויסער עלטער קאנען געהערען צו „ציווילע" קלובען און אויב זיי וועלען הן אין זייערע בילדונג

אדמיניסטראציע פארשריט און גלייכצייטיג אויף ספארט-געביט. דעריבער קאן די שול-מאכט צו יעדער צייט צוריקציהען די הסכמה פון יעדען שילער. ביים איינשרייבען זיך פון א שילער אין א ספארט-קלוב דארף ער בעווייזען א דערלויבעניש פון זיין שול-מאכט. שילער פון איין שול וועלען קאנען געהערען נאר צו איין ספארט-פעראיין. דעריבער דארף א פארשטעהער פון דער שול-מאכט זיין פארטרעטען אין דער פעראלטונג און לייטונגען פון פעראיין. שילער וועלען קאנען זיין בלויז אקטיווע ספארטלער, ארגאניזאציאנעל וועלען זיי נישט טארען ד'ס טעטיג. אין מייסטערשאפטס-מעטשען דארפען די שילער בעזונדערע דערלויבעניש'ען פון זייער שול-מאכט.

די טעג דארף פארקומען א קאנפערענץ צווישען פערבאנד מיטן בילדונגס-מיניסטעריום וועגען אויספיהרען דעם פלאן אין לעבען.

באקס-מאנשאפט-מייסטער-שאפטען אין ווארשא

סקאדרא — פאלאניא 0:16

צ. וו. ס. — גוויאזדא 7:9

מכבי — פארט בעמא 4:12

די באקס-קאמפען אין „שילא"

די שבת'דיגע טראדיציאנעלע באקס-קאמפען אין „שילא" האבען געבראכט פאלגענדע רעזולטאטען: זאטקע (שילא) בעזיגט זונדינגערען (בר-כוכבא) קייעווסקי II בעזיגט קאשניא, גאלאמביאווסקי רעמיזירט מיט מיראווסקי'ן, מאסמאן (בר-כוכבא) בעזיגט שעמינסקי (שילא), מראטשינסקי בעזיגט העניג'ן, בארמאשאק בעזיגט אסטראווסקי'ן און דער יונגער יודישער באקסער פון „בר-כוכבא" בארענשטיין, האט אין שענסטען קאמף פון טאג רעמיזירט מיט רענטשען (י. ק. פ.). מארענשטיין מאכט כסדר פארטשריט.

קליינע אנאנסען

1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

צו פארדינגען א בעקוועהם ארט צו שלאפען פאר א יונגענמאן אויף זאהאדזקא גאס, אליין אין א צימער. קלינגען טעל. 220-75 נויער.

איך וויל זיך איינדינגען מיט שלאפען און ארבייטען אין דער געגענד נאוואמיעסקא—אלטשטאט. הערצבערג, בושעושנער 9, צום קירזשער.

פערשידענעס

קליינע שלאסערייז-באפקאווקעט און שוויסונגען ביליג ביי רעדער, קאבטאנטינער 11/13, רוג זאכאדניא.

איבערצוגעבען א פלאץ מיט איינגעפירטע קונדשאפט אויף קויהלען, האלץ און פאשע. ס'געפינט זיך אויפ'ן ארט א שטשקארניע אנ'עלעקטרישע, ווי אויך א וואוינונג און געמויערטע שאפעס. — אפערטען אונטער „עלעקטרישע שטשקארניע".

אנ'ערשטקלאסיגע קליידער-שניידערין, וועלכע בעזיצט די נייעסטע מאדעלען, נעמט אן אלע ארט קליידער-ארבייט, צו צוגענגליכע פרייזען. פאמארסקא 26, הויף פארטער, וו. 8. 4673

צו די הערען גנבים! איך בעט רחמנות צו האבען און מיר צוריק צו פערקויפען מיינע זאכען, וואס איהר האט מיר צוגענומען, שרעדניא 29. דיסקרעציע געזיכערט. 4671

Zaginiony został weksel na zł. 100.— pł. 25/X 1934 r. wystawca Glicensztajn, żyrò Krauskopf. Weksel zostaje unieważniony. 4667

ווילסטו זיין שטענדיג געזונד, דאן מוזטו עסען די בעסטע און געשמאקהאפטסטע מיטאגען צו גאנץ ביליגע פרייזען אין דעם בעוואוסטען היגיענישען רעסטאראן ביי הערמאן לעווינסקי, פילסודסקיעגא 39, טעל. 169-94. 4663

פרייע פאסטענס

א סוויטער-ארבייטער. אויף גלאטע מאשין ווערט פון זאפארט געזוכט ביי שטרויסבערג, פאמארסקא 8. 4681

---

2 גוטע געהילפען צו מענער-מאגאזין-ארבייט ווערען פון זאפארט געברויכט, אויך איינער צו רעפעריר-ארבייט וואולטשאנסקא 21, ביי אבראמאוויטש.

א לערן-יונגעל צו א קירזשנער, באלד געצאהלט, ווערט געזוכט. צו ערפאהרען ביי גאלדוואסער, ציגעל-גאס 14.

ס'ווערט געזוכט א קוואליפיצירטע נייהערין און א וויקאנטשארקע צו וואשטענע קאלדרעס. צו ערפאהרען ביי שילסקי נאוואמיעסקא 20.

ס'איז נויטיג א שטריקער. צו מעלדען זיך פאלודניאווא 18, וו. 40.

ס'ווערט געברויכט א שטריקער צו א 12-ער מאשין, ביי יאסקאוויטש, 11. ליסטאפאדא 3. 4675

עס ווערט געזוכט א פעהיג יונגעל אין א געשעפט. נאוואמיעסקא 28, ראָזענבלום. 4674

ס'ווערט געזוכט העטשקע-מאכערס אויף אהיימצונעהמען ארבייט. יעראזאלימסקי, פלנאצנא 6. וו.13.

ב"ה ס'ווערט געזוכט א טויגליכער מענש צו זיין א משמש ביי א רבי'ן. צו ערקונדיגען זיך ווסכאדניא 1 אין געוועלב פון בלוי נעפעס, קלארפעלד.

ראכולעז

אפצוגעבען א שטוב אויף בעשעפט פיעטריקאווער 19, רעכטע אפיצינע, 1. איינגאנג, 1. שטאק, וו. 16.

פון זאפארט צו פערמיטען 2 צימער און קיך מיט בעקוועהמליכקייטען, זאוואדזקא 16a, צו ערפאהרען ביים וועכטער.

Dr. Z. Henrykowski

ספעציאל-ארצט פאר ווענערישע הויט-קראנקהייטען און מענער-שוואכע

האט זיך איבערגעצויגען אויף

פיעטריקאווער 86

טעל. 143-63

נעהמט אן פון 8—11 און פון 6—9 אווענד.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע זאל.

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען.

ווירכטיג

פאר בעקערס!

א מאדערנער בעקער-אויוון 7[20] מעטער לאנג אויף 5[45] ברייט מיט אויסגעלעגטע קאכעלקעס, מיט דאפעלטער פייערונג איז פון באלד צום אבברוך צו פערקויפען. אל. קאשטשושקי 11, ביים הויז-וועכטער.

לעטשניצע

פון דאקטוירים - ספעציאליסטען

זגערזשער 17

טעל. 116-33

רענטגען-קאבינעט

ווענעראלאגישעס אמבולאטאריום

פון 9 פריה ביז 8 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

לעטשניצע

פאר ווענערישע קראנקע

פון דאקטוירים ספעציאליסטען

לאדז, זאוואדזקא 1

טעל. 122-73

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד.

ווענעריש-קראנקע, מענער-שוואכע

און הויט-קראנקהייטען

אנאליזען פון בלוט און אורין

די פערהיטונגס-סטאציע

איז טעטיג א גאנצען מעת לעת

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל

א בעראטונג 3 זל.

Dr. med.

Z. DATYNER

אוראלאג

ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנקהייטען

ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

נעהמט אן פון 2—3 און פון 6—8 אוו.

Dr. HELLER

ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע

8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט, זונטאג פון 11—2 מיטאג.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

Dr.

S. Kantor

ספעציאליסט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער = שוואכע וואוינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ.

פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפילים, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע

אנדזשעיא 5 טעל. 159-40

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארטיאגי.

בעזונדערער ווארטע - זאל פאר פרויען.

ברוך-קראנקע!!!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז, פון דעם אין גאנץ פוילן בעריהמטען ספעציאליסט ארטאפעדער דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פראפעסארען.

Dyr. J.Rapaport

ברוך-ליידענדע!

ספעציעלע ארטאפעדישע גומי הייל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעדער. הייל-אנשטאלט בעזייטיגען אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערע'לטערטע לאדענגרע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעדער. הייל-באנדאזשען פאר צו דיקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעדער. בויך-באנדאזשען געגען ארפאלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס. הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!

אין מיין ארטאפעדער. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די היילבארסטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע פעסטאדע ספעצ. ארטאפעדער. הייל-גארסעטען פאר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינדזוכט, ליטונגבען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראקטישסטע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שטערצליכע פלאטפיס לויט גיפס-מאדעל.

אכטונג! אכטונג! אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

30 יעהריגע פראקטיק. פולע גאראנטיע!

ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגס טעגליך/פון 9 פריה ביז 7 אוו.

עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעזפ. ספאל. (קאסא-כאריך).

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק

היערמיט דריק איך אויס מיין הערצליכסטען דאנק דעם ארטאפעדער, ספעציאליסט ה' דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואולטשאנסקא 10, פראנט, פארטער, פאר'ן אויסהאלטען מיר מיין דאפעל-ברוך, וועלכעס האט מיר פיל יאהרען זעהר שווערע שמערצען פערשאפט. איך ערקלער דא מיט צופרידענהייט, דאס א דאנק ה' דיר. י. ר. האט מיט זיין אויסגעצייכענטע מעטאדע זעהר פיל געהאלפען און איך פיהל מיך זעהר גוט און ערס-מטספעהיג, פאר וועלכעס איך דאנק איהם בעסטענס.

אברהם סאמעלגארן, לאדז.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט שפאלטען 4

אין טעקסט—40 . . . . —60 . . . . .

נאכ'ן טעקסט—12 . . . . —18 . . . . .

מיטען דער טעקסט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט צוטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש ; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

מאנוסקריפטען, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערצוריקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און פאר מין פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען פייטאג און פרייטאג.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg

Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.

Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman